

Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ

**Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ & ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ»**

Το σχέδιο εξυγίανσης των επιχειρήσεων κατά το ν.4013/2011

Διπλωματική εργασία
που υποβλήθηκε στο Τμήμα Λογιστικής του Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ
ως μέρος των απαιτήσεων για την απόκτηση
Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη Λογιστική και Ελεγκτική
από την

Παπουτσάκη Βασιλεία

Επιβλέπων Καθηγητής :

Ιατράκης Γεώργιος

Ηράκλειο
Ιούνιος 2014

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής που εκπόνησε την παρούσα διπλωματική εργασία φέρει ολόκληρη την ευθύνη προσδιορισμού της δίκαιης χρήσης του υλικού, η οποία ορίζεται στη βάση των εξής παραγόντων : του σκοπού και χαρακτήρα της χρήσης (μη εμπορικός, μη κερδοσκοπικός, αλλά εκπαιδευτικός – ερευνητικός), της φύσης του υλικού που χρησιμοποιεί(τμήμα του κειμένου, πίνακες ,σχήματα, εικόνες κ.λ.π.),του ποσοστού και της σημαντικότητας του τμήματος που χρησιμοποιεί σε σχέση με το όλο κείμενο υπό copyright ,και των πιθανών συνεπειών της χρήσης αυτής στην αγορά ή τη γενικότερη αξία του υπό copyright κειμένου.

Η παρούσα διπλωματική εργασία εγκρίθηκε ομόφωνα από τη τριμελή εξεταστική επιτροπή η οποία ορίστηκε από τη ΓΣΕΣ του Τμήματος Λογιστικής του Τ.Ε.Ι. Κρήτης , σύμφωνα με το νόμο και τον εγκεκριμένο Οδηγό Σπουδών του ΠΜΣ «Λογιστική και Ελεγκτική».Τα μέλη της Επιτροπής ήταν :

- Ιατράκης Γ. (Επιβλέπων)
- Αν. Καθηγητής Σταματόπουλος Θ. (1^ο Μέλος)
- Καθηγητής Τερζάκης Δ. (2^ο Μέλος)

Η έγκριση της διπλωματικής εργασίας από το Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του Τ.Ε.Ι. Κρήτης δεν υποδηλώνει αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα .

ΕΝΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές του ΠΜΣ για τις δυνατότητες που μου πρόσφεραν μέσω αυτού του προγράμματος και ιδιαίτερα τον κων Ιατράκη για τη βοήθειά του στη διάρκεια της διπλωματικής μου εργασίας.

Πάνω από όλα όμως.....

*Ένα μεγάλο ευχαριστώ στα παιδιά μου Νίκη και Γιώργο
και στον άντρα μου Σήφη*

Που με βοήθησαν ,με στήριξαν ,με ανέχτηκαν.....

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗΣ	
<u>1.1. ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗΣ</u>	3
<u>1.2. ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗΣ</u>	4
<u>1.3.. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗΣ</u>	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΠΡΟΠΤΩΧΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	
<u>2.1.ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ</u>	5
<u>2.2.ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ</u>	6
<u>2.3.ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ</u>	7
<u>2.4.ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ</u>	
<i>2.4.1.ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ</i>	9
<i>2.4.2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ</i>	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	
<u>3.1. ΤΟ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ</u>	11
<u>3.2. Ο ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΑΣ</u>	11
<u>3.3. Ο ΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ</u>	12
<u>3.4. ΕΙΔΙΚΟΣ ΕΝΤΟΛΟΔΟΧΟΣ</u>	13
<u>3.5. Η ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΩΝ</u>	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	
<u>4.1.ΑΝΟΙΓΜΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ</u>	
<i>4.1.1. ΥΠΟΒΟΛΗ-ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΑΙΤΗΣΗΣ-ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ</i>	14
<i>4.1.2.ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΑΝΟΙΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ</i>	15
<i>4.1.3.ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ</i>	16
<i>4.1.4.ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ</i>	17
<u>4.2. ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΡΙΩΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ</u>	
<i>4.2.1.ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕ ΔΙΟΡΙΣΜΟ ΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ Η</i>	

<i>ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΝΤΟΛΟΔΟΧΟΥ</i>	19
4.2.2. <i>ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΩΡΙΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ</i>	21
4.2.3. <i>ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΠΙΣΤΩΤΩΝ</i>	21
4.2.4. <i>ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΣΤΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΠΙΣΤΩΤΩΝ</i>	23
<u>4.3. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ</u>	
4.3.1. <i>ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ Η ΕΤΑΙΡΩΝ</i>	
<i>ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΤΡΙΤΩΝ</i>	24
4.3.2. <i>ΣΥΝΑΨΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ</i>	24
4.3.3. <i>ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ</i>	25
4.3.4. <i>ΤΥΠΟΣ-ΝΟΜΙΚΗ ΦΥΣΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ</i>	28
<u>4.4. ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ</u>	
4.4.1. <i>ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ</i>	28
4.4.2. <i>ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ</i>	29
4.4.3. <i>ΜΗ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ</i>	30
4.4.4. <i>ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗΣ</i>	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ ΧΩΡΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	
5.1. <u>ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ</u>	32
5.2. <u>ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ</u>	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ	
6.1. <u>ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ</u>	33
6.2. <u>ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ</u>	34
6.3. <u>ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ</u>	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ-ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ v.4013/2011 ΜΕ ΤΟ άρθρο 234 ΤΟΥ v.4072/2012	
7.1 <u>ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ</u> άρθρο 14 ΤΟΥ v.4013/2011.....	38
7.2 <u>ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ v.4013/2011 ΜΕ ΤΟ άρθρο 234 ΤΟΥ v.4072/2012</u>	39
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	41
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	43

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο ν. 4013/2011 που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 15 Σεπτεμβρίου 2011 αναφέρεται σε δύο μέρη :το πρώτο αφορά τη Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων και το δεύτερο μέρος, στην αντικατάσταση του έκτου κεφαλαίου του ν.3588/2007 (Πτωχευτικός κώδικας) με την προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης και άλλες διατάξεις.

Στην παρούσα εργασία θα ασχοληθούμε με τα δεύτερο μέρος του νόμου και πως αυτός θα βοηθήσει στη εξυγίανση των επιχειρήσεων , δηλ. στην προσπάθεια διάσωσης μιας οργανωμένης επιχειρηματικής δομής , όταν αυτή βρίσκεται σε σημείο που δε μπορεί να ικανοποιήσει τους πιστωτές της αλλά και να εξασφαλίσει τη λειτουργία της.

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μια αναφορά στη διαδικασία συνδιαλλαγής, στα οφέλη αλλά και στα προβλήματα που οδήγησαν στην αντικατάσταση της από τη διαδικασία εξυγίανσης ,η οποία είναι και το αντικείμενο της εργασίας μας.

Στο δεύτερο και τρίτο κεφάλαιο αναφερόμαστε στην έννοια της διαδικασίας εξυγίανσης καθώς και στα όργανα που παίρνουν μέρος σ' αυτήν.

Στο επόμενο κεφάλαιο εξηγούμε αναλυτικά τη διαδικασία εξυγίανσης. Ξεκινάμε από την αίτηση για το άνοιγμα της, τι γίνεται στην κυρίως διαδικασία για να φτάσουμε στην υπογραφή και την επικύρωση της συμφωνίας.

Στη συνέχεια μια αναφορά στη διαδικασία εξυγίανσης χωρίς την παρέμβαση του δικαστηρίου ,ακολουθεί το κεφάλαιο με τη διαδικασία εκκαθάρισης που έπεται ,στην περίπτωση που δε γίνει δεκτό το αίτημα υπαγωγής στη διαδικασία.

Η εργασία μας κλείνει με το έβδομο κεφάλαιο που αναφέρεται στις μεταβατικές διατάξεις που ισχύουν για τις εκκρεμείς υποθέσεις της διαδικασίας συνδιαλλαγής και τις τροποποιήσεις που έγιναν στη διαδικασία εξυγίανσης με το άρθρο 234 του ν.4072/2012.

Λέξεις – κλειδιά : Εξυγίανση επιχειρήσεων , προπτωχευτική διαδικασία, επικύρωση συμφωνίας

ABSTRACT

The law 4013/2011 that was published in the Government Gazette on 15 September 2011 refers to two parts :

The first part concerns the creation of a single independent Beginning of Public Conventions Procurement and Central Electronic Registry Public Procurement and the second part the replacement of the sixth chapter of Law 3588/2007 (Bankruptcy Code) with the pre-bankruptcy process of consolidation and the others provisions.

In the present work we will deal with the second part of the law and how it will help in consolidation of businesses, ie to the rescue attempt of an organized business structure,when it is to the point that can not satisfy their creditors and to ensure the functioning of.

The first chapter is a reference to the conciliation procedure, the benefits and the problems that led to the replacement from the consolidation process, which is the subject of our work.

In the second and third chapter we refer to the concept of the consolidation process and the institutions that take part in it.

In the next chapter we explain in detail the process of consolidation. We start from the request for the opening , what becomes in the mainly process in order to we reach in the signature and ratification of the agreement.

Then a reference to the consolidation process without the intervention of the court, follows the chapter with the process of liquidation that follows, in the case where does not become acceptable the demand of subordination in the process.

Our work closes with the seventh chapter that is reported to the transitional provisions which apply to pending cases of the conciliation process and the changes made in the process of consolidation with Article 234 of n.4072/2012.

Keywords : consolidation of businesses , pre-bankruptcy procedure ,ratification of the agreement.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με το ν.3588/2007 κυρώθηκε νέος Πτωχευτικός κώδικας, ο οποίος ισχύει για τις πτωχεύσεις που κηρύσσονται μετά τη 16^η Σεπτεμβρίου 2007. Το νέο πτωχευτικό δίκαιο είναι ένα ολοκληρωμένο και ενιαίο σύστημα κανόνων δικαίου, που αποσκοπούν στη συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών του οφειλέτη είτε με τη ρευστοποίηση της περιουσίας του είτε με τη διατήρηση της επιχείρησής του.

Σύμφωνα με την Εισηγητική Έκθεση του ν.3588/2007 ο Πτωχευτικός κώδικας είναι η κατάληξη πολλών προσπαθειών εδώ και αρκετά χρόνια για την αναμόρφωση του πτωχευτικού δικαίου. Αποτελεί ένα σημαντικό νομοθετικό έργο για τον εκσυγχρονισμό του δικαίου μας και την παράλληλη πορεία του με τις σύγχρονες νομοθεσίες.

Όταν λέμε πτώχευση εννοούμε τη νομική κατάσταση εκείνη στην οποία μεταπίπτει έμπορος ή εμπορική εταιρία όταν «μόνιμα και ολοσχερώς» αδυνατεί να ικανοποιήσει τους δανειστές ή άλλους οφειλέτες.

Η πτώχευση κηρύσσεται μόνο με δικαστική απόφαση. Τόσο η διαδικασία όσο και οι επιπτώσεις από αυτή διέπονται από το πτωχευτικό δίκαιο που αποτελεί ιδιαίτερο κλάδο του εμπορικού δικαίου. Με τις διατάξεις των άρθρων 44-49 του ν.1892/1990 «για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» που αναφέρονται στις προβληματικές και υπερχρεωμένες επιχειρήσεις εισήχθησαν μέθοδοι για την εξυγίανση τους, όπως η συμφωνία πιστωτών και επιχειρήσεων (άρθρο 44), η θέση της επιχείρησης υπό επίτροπο (άρθρο 45), η διαδικασία της θέσης της επιχείρησης υπό εκκαθάριση (άρθρο 46), όπως και η υπαγωγή στη διαδικασία ειδικής εκκαθάρισης (άρθρο 46α), μια διαδικασία που χρησιμοποιήθηκε αρκετά με σκοπό την πώληση από τον εκκαθαριστή της επιχείρησης είτε συνολικά είτε τμηματικά.¹

Η εισαγωγή του ν.3588/2007 αποσκοπεί στη δημιουργία ενός σύγχρονου νομοθετήματος προσαρμοσμένου στην εποχή μας.

Ο Πτωχευτικός κώδικας σχεδιάστηκε, για να βοηθήσει τις επιχειρήσεις που βρίσκονται σε οικονομική δυσχέρεια, προσφέροντας τους στην ουσία, μια ευκαιρία για να διασωθούν.

---

¹ Αιτιολογική έκθεση ν.3588/2007

Η οικονομική κρίση που μαστίζει τη χώρα μας εκδηλώνεται με μια σειρά από αρνητικές συνέπειες σε όλο το φάσμα της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Σε επίπεδο επιχειρήσεων η εν λόγω κρίση εκδηλώνεται με μια σειρά από δυσμενείς συνθήκες όπως πτώση της ζήτησης των προϊόντων και υπηρεσιών ,πίεση για χαμηλότερες τιμές και μεγαλύτερη πίστωση ,ενώ παρουσιάζονται έντονα προβλήματα είσπραξης απαιτήσεων αλλά και εξόφλησης υποχρεώσεων με παράλληλη προβληματική και ελλιπή χρηματοδότηση από τις τράπεζες.

Όλα τα παραπάνω φέρνουν πολλούς επιχειρηματίες σε θέση να μη μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους και να κινδυνεύουν με κλείσιμο των επιχειρήσεων τους.

Η διάσωση λοιπόν αυτών των επιχειρήσεων ήταν ο σκοπός και ο στόχος του πτωχευτικού κώδικα που προσπάθησε να το πετύχει στο πλαίσιο της πτωχεύσεως κυρίως με το θεσμό του σχεδίου αναδιοργάνωσης. Οι απόψεις όμως που επικρατούν στη χώρα μας και συνδέουν τη πτώχευση με την εκκαθάριση καθιστούν από την αρχή ανέφικτη τη προσπάθεια ανασυγκρότησης των επιχειρήσεων αυτών γιατί τις υποβαθμίζουν στους συνεργάτες, τους προμηθευτές και πελάτες. Σημαντική είναι λοιπόν η ευκαιρία διάσωσης τους, κατά το προπτωχευτικό στάδιο πριν δηλ. απαξιωθούν και παραγκωνισθούν.

Ο ν.3588/2007 στην περίπτωση αυτή προέβλεπε τη διαδικασία συνδιαλλαγής (κεφ.6^ο άρθρα 99-106), που είχε ως σκοπό να δώσει στους οφειλέτες την ευκαιρία που χρειάζονταν για να κλείσουν ή να περιορίσουν όσο το δυνατό περισσότερο τα οικονομικά τους ανοίγματα ώστε να μπορέσουν να αποφύγουν τη διαδικασία πτώχευσης και να συνεχίσουν τη λειτουργία των επιχειρήσεων τους. Ο όρος ότι από τη διαδικασία δεσμεύονταν μόνο οι πιστωτές που την υπέγραφαν οδήγησε στην αντικατάστασή της , με το άρθρο 12 του ν.4013/2011 που περιλαμβάνει την προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης, ένα συνδυασμό των θετικών στοιχείων του άρθρου 44 του ν.1892/1990, της διαδικασίας συνδιαλλαγής του ν.3588/2007 με νέες πρωτοποριακές λύσεις.

Οι βασικές αρχές του Πτωχευτικού Κώδικα είναι :

- Δίνεται προτεραιότητα στη διάσωση όσων επιχειρήσεων είναι δυνατό να σωθούν.

- Παρέχεται δεύτερη ευκαιρία στο καλόπιστο οφειλέτη που δεν πτώχευσε με δόλο ώστε να μπορεί να αναπτύξει ξανά οικονομική δραστηριότητα, χωρίς να τον συνοδεύουν οι δυσμενείς συνέπειες της πτώχευσης.

- Αντιμετωπίζεται με μεγαλύτερη επιείκεια ο καλόπιστος οφειλέτης. Στην κατεύθυνση αυτή αποποινικοποιείται η μη δόλια χρεοκοπία-αδίκημα χωρίς περιεχόμενο ,που οδηγούσε στο εδώλιο χιλιάδες ατυχήσαντες εμπόρους-και καταργείται η στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων.

- Σε περίπτωση που δε τελεσφορήσει η προσπάθεια ανασυγκρότηση της επιχείρησης, υιοθετείται ταχύτερη πτωχευτική διαδικασία ,με ελεγκτικούς μηχανισμούς ,που διασφαλίζουν την άμεση ρευστοποίησή της πτωχευτικής περιουσίας και τη διανομή της.

- Διασφαλίζεται μεγαλύτερη διαφάνεια στη διαδικασία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη.

- Προβλέπεται ειδική αντιμετώπιση των μικροπτωχεύσεων ,δηλ. αυτών των οποίων η αξία της περιουσίας δεν υπερβαίνει το ποσό των εκατό χιλιάδων ευρώ (αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό των πτωχεύσεων).

- Εισάγεται η διαδικασία συνδιαλλαγής υπό δικαστική καθοδήγηση και έλεγχο. Στόχος είναι η επίτευξη συμβιβασμού που θα αποτρέπει την πτώχευση επιχειρήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗΣ

1.1.ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗΣ

Μια από τις καινοτομίες που εισήγαγε ο Πτωχευτικός κώδικας ν.3588/2007 στο χώρο του πτωχευτικού δικαίου ήταν η διαδικασία συνδιαλλαγής.

Ιδιαίτερα στις μέρες μας , που η οικονομία βρίσκεται σε βαθιά ύφεση είναι σημαντικό να δίνεται μια ευκαιρία ανάκαμψης στις οικονομικές μονάδες εκείνες που αντιμετωπίζουν πρόβλημα ρευστότητας και δε μπορούν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους. Η συνέχιση της λειτουργίας των επιχειρήσεων αυτών στην κοινωνία μας , σημαίνει διατήρηση των θέσεων εργασίας που απασχολούν αλλά παράλληλα και των θέσεων εργασίας των επιχειρήσεων που συνεργάζονται (προμηθευτές, εμπορικοί αντιπρόσωποι κ.α). Διατηρείται η άυλη αξία τους και δε σταματά η παραγωγική τους δραστηριότητα ,γεγονός που τις καθιστά

περισσότερο ελκυστικές σε μελλοντικούς επενδυτές, που προτιμούν να τοποθετήσουν χρήματα σε επιχειρήσεις που έχουν ανάγκη ρευστότητας και μπορούν να αναπτυχθούν παρά να ξεκινήσουν από την αρχή.

Στόχος της διαδικασίας συνδιαλλαγής ήταν η διάσωση αυτών των επιχειρήσεων ,με τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ του οφειλέτη και των πιστωτών του για τη ρύθμιση των χρεών και την αποφυγή της πτώχευσης.

Κατά συνέπεια η διαδικασία αυτή χρονικά και ουσιαστικά υπαγόταν στο προπτωχευτικό στάδιο .

1.2. ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗΣ

Η συνδιαλλαγή είχε σημαντικά οφέλη για τον οφειλέτη και την επιχείρησή του.

- Αναστέλλονταν τα μέτρα ατομικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη από όσους υπέγραψαν τη συμφωνία.
- Άρση της απαγόρευσης έκδοσης επιταγών που είχε επιβληθεί στον οφειλέτη πριν την έναρξη διαδικασίας συνδιαλλαγής.
- Επίσης ,ακόμη και όσοι δεν είχαν υπογράψει τη συμφωνία δε μπορούσαν να προβούν ή να συνεχίσουν οποιαδήποτε διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης (π.χ. κατάσχεση) κατά του οφειλέτη για έξι (6) μήνες από την έκδοση της απόφασης.
- Τέλος, ταυτόχρονα αναστέλλονταν οι αποκλειστικές προθεσμίες άσκησης και παραγραφής των απαιτήσεων των συμβαλλόμενων πιστωτών και τα δικαιώματα των υπέρ του οφειλέτη εγγυητών και συνοφειλετών εις ολόκληρον, καθώς και οι προθεσμίες και η άσκηση διαδικαστικών πράξεων .

1.3 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗΣ

Ο ν.3588/2007 με τη διαδικασία συνδιαλλαγής (κεφ.6^ο άρθρα 99-106), είχε ως σκοπό τη διάσωση των επιχειρήσεων που αντιμετώπιζαν σοβαρά οικονομικά προβλήματα , χωρίς όμως να βρίσκονται σε κατάσταση παύσης πληρωμών.

Η πρόβλεψη του νόμου ότι η συμφωνία ήταν δεσμευτική μόνο για τους πιστωτές που την υπέγραψαν ήταν αρκετή για να δημιουργήσει αυτό , που στην

οικονομική επιστήμη ονομάζεται <<πρόβλημα της συλλογικής δράσης>>. Τι σημαίνει αυτό; *Ακόμα και αν οι πιστωτές γνωρίζουν πως μια ρύθμιση των απαιτήσεων τους τέτοια που θα έσωζε τον οφειλέτη είναι προς το συλλογικό συμφέρον, καθένας χωριστά μπορεί να ελπίζει ότι οι υπόλοιποι πιστωτές θα υποστούν το κόστος της ρύθμισης και θα εξυγιάνουν την επιχείρηση του οφειλέτη, χωρίς αυτός να λάβει μέρος.*² Έτσι παρατηρήθηκε ότι ενώ πολλές επιχειρήσεις εισέρχονταν στη διαδικασία συνδιαλλαγής πολύ λίγες κατόρθωναν να επισυνάψουν συμφωνία με τους πιστωτές τους και να εξυγιανθούν πραγματικά.

Αυτό οδήγησε στην αντικατάσταση του με το άρθρο 12 του ν.4013/2011 που περιλαμβάνει την προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης, ένα συνδυασμό των θετικών στοιχείων του άρθρου 44 του ν.1892/1990, της διαδικασίας συνδιαλλαγής του ν.3588/2007 με νέες πρωτοποριακές λύσεις.

Όσον αφορά συμφωνίες συνδιαλλαγής που έχουν ήδη συναφθεί, αιτήσεις που βρίσκονται στο άνοιγμα της διαδικασίας ή σε εκκρεμότητα προς εξέταση για την υπαγωγή στη διαδικασία συνδιαλλαγής, αυτές θα εξακολουθήσουν να υπάγονται στις διατάξεις του 6^{ου} κεφ. του Πτωχευτικού Κώδικα εκτός αν τα ενδιαφερόμενα μέρη ζητήσουν την υπαγωγή τους στη διαδικασία εξυγίανσης³.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΠΡΟΠΤΩΧΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

2.1 ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

Σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 99 <<αποτελεί μια συλλογική προπτωχευτική διαδικασία, που αποσκοπεί στη διατήρηση, αξιοποίηση, αναδιάρθρωση και ανόρθωση της επιχείρησης με τη συμφωνία που προβλέπεται στο παρόν κεφάλαιο, χωρίς να παραβλάπτεται η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών>>.

Η συλλογική ικανοποίηση είναι έννοια που σχετίζεται με τους πιστωτές εκείνους, που για διάφορους λόγους δε συμβάλλονται στη συμφωνία εξυγίανσης.⁴ <<Η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών παραβλάπτεται αν

² Ενημερωτικό σημείωμα του Υπουργείου Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας (9/3/2011) www.mindev.gov.gr

³ Βλ. άρθρο 14 παρ.1,2,3 του ν.4013/2011

⁴ Βλ. Β. Μιχελινάκης, 2013 «Λογιστικές εγγραφές και άρθρο 99 του Πτωχευτικού Κώδικα», Επιχείρηση, Ιούνιος, τεύχος 94, Σελ..565

προβλέπει ότι οι μη συμβαλλόμενοι στη συμφωνία πιστωτές θα βρεθούν σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρίσκονταν, με βάση αναγκαστική εκτέλεση ή σε περίπτωση που ο οφειλέτης έχει περιέλθει σε παύση πληρωμών. Για την εκτίμηση της οικονομικής θέσης των πιστωτών λαμβάνονται υπόψη τα ποσά και τυχόν άλλα ανταλλάγματα που θα λάβουν καθώς και οι όροι αποπληρωμής των ποσών αυτών>>.⁵

2.2.ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

Από τον ορισμό που δίδεται στο άρθρο 99 για τη διαδικασία εξυγίανσης προκύπτουν τα εξής χαρακτηριστικά :

Συλλογική , γιατί διέπεται από τις δύο βασικές αρχές της πτωχευτικής διαδικασίας ,την αρχή της καθολικότητας και την αρχή της ίσης μεταχείρισης των πιστωτών. Η αρχή της καθολικότητας φαίνεται από το γεγονός ότι αντικείμενο της διαδικασίας είναι όλη η περιουσία του οφειλέτη και ότι η εφαρμογή της εξαρτάται από τη συναίνεση της πλειοψηφίας των πιστωτών ενώ δεσμεύονται σ' αυτήν και οι πιστωτές εκείνοι που δεν την έχουν υπογράψει.

Η αρχή της ισότητας των πιστωτών ορίζεται με την πρόβλεψη ουσιαστικών κριτηρίων ,απαραίτητων για την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης όπως η προστασία των συμφερόντων των μη συμβαλλόμενων πιστωτών και η ισότιμη μεταχείριση σε πιστωτές που βρίσκονται στην ίδια θέση .

Προπτωχευτική ,εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που ο οφειλέτης βρίσκεται <<σε παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών υποχρεώσεων του κατά τρόπο γενικό>>.⁶

Όταν λέμε παρούσα αδυναμία εννοούμε μια πραγματική κατάσταση ,στην οποία ο οφειλέτης δε μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς τρίτους, αδυνατεί να καλύψει τις οικονομικές του πληρωμές ,βρίσκεται στην ουσία σε κατάσταση παύσης πληρωμών. Ο οφειλέτης έχει την υποχρέωση να συνυποβάλλει μαζί με την αίτηση για το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης και την αίτηση για την κήρυξη πτώχευσης.

---

⁵ Βλ.άρθρο 99 παρ.2 ΠτΚ

⁶ Βλ.άρθρο 99 παρ.1 ΠτΚ

Επαπειλούμενη αδυναμία συνιστά η πρόβλεψη ότι ο οφειλέτης δε θα έχει τα μέσα ρευστότητας να αντιμετωπίσει τις υποχρεώσεις του, όταν αυτές καθιστούν ληξιπρόθεσμες. Σε αυτήν τη περίπτωση ο οφειλέτης δεν είναι υποχρεωμένος να ζητήσει την κήρυξη του σε πτώχευση.

Συναινετική, αφού βασικό της χαρακτηριστικό είναι η επίτευξη συμφωνίας μεταξύ οφειλέτη και πιστωτών. Ταιριάζει η νομική της φύση με την έννοια που δίδει ο Αστικός Κώδικας σε μια ενοχική σχέση με στοιχεία συμβιβασμού. Πρόκειται δηλ. <<για μια σύμβαση στην οποία οι συμβαλλόμενοι διαλύουν με αμοιβαίες υποχωρήσεις μια φιλονικία τους ή μια αβεβαιότητα για κάποια έννομη σχέση. Με αβέβαιη σχέση εξομοιώνεται και η επισφαλής απαίτηση>>. ⁷

Η διαφορά της ,σε σχέση με τον παραπάνω ορισμό ,είναι ότι η συμφωνία εξυγίανσης δεσμεύει και τους μη συμβαλλόμενους πιστωτές ,επηρεάζοντας έτσι τις απαιτήσεις τους χωρίς όμως να τους παραβιάζει.

Προαιρετική γιατί είναι στην κρίση του οφειλέτη - από τη στιγμή που τηρεί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις -η αίτηση υπαγωγής του στη διαδικασία ή όχι.

Εξυγιαντική ,το οποίο διακρίνεται τόσο στον ορισμό που δίδεται <<που σα σκοπό έχει τη διατήρηση, αξιοποίηση, αναδιάρθρωση και ανόρθωση της επιχείρησης>>⁸ όσο και από τις διατάξεις που τη διέπουν.

Το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης και η επικύρωση της συμφωνίας αποφασίζονται από το δικαστήριο, μόνο στην περίπτωση που τηρείται ο σκοπός της εξυγίανσης που είναι η επαναφορά της καλής λειτουργίας της επιχείρησης.

2.3. ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

Η διαδικασία εξυγίανσης ξεκινάει με αίτηση οποιουδήποτε οφειλέτη πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος (άρθρο 100 ΠτΚ). Η αίτηση θα πρέπει να συνοδεύεται, υποχρεωτικά από πρόσφατες οικονομικές καταστάσεις, από έκθεση εμπειρογνώμονα η οποία θα αναφέρει τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη καθώς και τη γνώμη του σχετικά με τη βιωσιμότητα της επιχείρησης και από γραμμάτιο ΤΠΚΔ (Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων) ,επτά (7000) ευρώ όσον αφορά τις ανώνυμες εταιρίες και τέσσερεις (4000) ευρώ για τους υπόλοιπους οφειλέτες. Μαζί με την αίτηση ο οφειλέτης αν το επιθυμεί, μπορεί

⁷ Βλ. άρθρο 871 Α.Κ.

⁸ Βλ. άρθρο 99 παρ.2 ΠτΚ

να υποβάλλει και αίτηση για τη λήψη προληπτικών μέτρων ή να ζητήσει τη σύγκληση συνέλευσης πιστωτών (άρθρο 105 ΠτΚ) ή το διορισμό μεσολαβητή (άρθρο 102 ΠτΚ). Αν βρίσκεται ήδη σε παύση πληρωμών ,μαζί με την αίτηση για την υπαγωγή στη διαδικασία εξυγίανσης ,πρέπει να αιτηθεί και την κήρυξη του σε πτώχευση χωρίς αυτό να σημαίνει ότι αν δε το κάνει η αίτησή του θα θεωρηθεί απαράδεκτη(άρθρο 99 παρ.6ΠτΚ).

Σε περίπτωση που ο οφειλέτης έχει έρθει ήδη σε συμφωνία με τους πιστωτές του, δε κατατίθεται αίτηση για άνοιγμα της διαδικασίας αλλά αίτηση για επικύρωση της συμφωνίας.

Μέσα σε δύο (2) μήνες από την υποβολή της αίτησης πρέπει να ορισθεί δικάσιμος για να συζητηθεί αν θα ανοίξει ή όχι η διαδικασία.

Αν το δικαστήριο αποφασίσει υπέρ του ανοίγματος της διαδικασίας ,ορίζει και τη χρονική της διάρκεια ,η οποία μπορεί να φτάσει μέχρι και τους επτά (7) μήνες ,σε περίπτωση που ζητηθεί από τον οφειλέτη και την πλειοψηφία των πιστωτών(άρθρο 101 παρ.1 ΠτΚ).

Με την ίδια απόφαση που ανοίγει τη διαδικασία μπορεί να ορισθεί , αν το έχει ζητήσει ο οφειλέτης, μεσολαβητής ή να ζητηθεί η σύγκληση της συνέλευσης των πιστωτών για να αποφασίσει για την επικύρωση της συμφωνίας(άρθρο 105 ΠτΚ).Είναι η περίοδος που πρέπει να επιτευχθεί η συμφωνία ανάμεσα στα ενδιαφερόμενα μέρη. Αν αυτό δε συμβεί η διαδικασία δικαιοματικά τερματίζεται .

Σε περίπτωση απόρριψη της αίτησης για το άνοιγμα της διαδικασίας ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ασκήσει έφεση κατά τις κοινές διατάξεις.

Η αίτηση για την επικύρωση της συμφωνίας πρέπει να υποβληθεί μέσα στο χρονικό διάστημα που έχει ορισθεί από το δικαστήριο. Μαζί με την αίτηση πρέπει να συνυποβληθούν η συμφωνία ,υπογεγραμμένη από τον οφειλέτη και την πλειοψηφία των πιστωτών και έκθεση εμπειρογνώμονα.

Η απόφαση του δικαστηρίου με την οποία τερματίζεται η διαδικασία μπορεί να είναι θετική ή απορριπτική ως προς την επικύρωση της συμφωνίας ή να ορίζει μια προθεσμία δέκα (10) ημερών για την προσκόμιση εγγράφων ,παροχή διευκρινίσεων ή την τροποποίηση των όρων αυτής(άρθρο 106ζ ΠτΚ).

2.4.ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

2.4.1.ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Για να μπορέσει κάποιος να ζητήσει με αίτησή του το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης, θα πρέπει να έχει την πτωχευτική ικανότητα και το κέντρο των κυρίων συμφερόντων του στην Ελλάδα ως υποκειμενικές προϋποθέσεις(άρθρο 99 παρ.1 ΠτΚ). Επεξηγηματικά αναφέρουμε τα εξής :

<<Πτωχευτική ικανότητα έχουν οι έμποροι ,καθώς και οι ενώσεις προσώπων με νομική προσωπικότητα που επιδιώκουν οικονομικό σκοπό >>⁹ .

Από αυτό συμπεραίνουμε ότι για να μπορέσει κάποιος να υπαχθεί στη διαδικασία εξυγίανσης θα πρέπει να είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο με εμπορική ικανότητα. Δε μπορεί να ζητήσει την υπαγωγή του στη διαδικασία εξυγίανσης , κάποιος που έχει σταματήσει να έχει την ιδιότητα του εμπόρου ή ο αποβιώσαντας έμπορος.

Αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία μπορούν να ζητήσουν και τα φυσικά εκείνα πρόσωπα που έχουν αποκτήσει την εμπορική ικανότητα ασκώντας εμπορικές πράξεις κατά σύνηθες επάγγελμα¹⁰ .

Νομικά πρόσωπα που έχουν την πτωχευτική ικανότητα ,είναι οι εταιρίες που έχουν αποκτήσει την εμπορική ιδιότητα είτε γιατί ενεργούν εμπορικές πράξεις κατά επάγγελμα (ουσιαστικό κριτήριο) είτε γιατί ο νόμος προσδίδει την εμπορική ιδιότητα σε ορισμένες μορφές εταιριών(τυπικό κριτήριο) και έχουν κατά το νόμο την ιδιότητα του νομικού προσώπου. Στην πρώτη περίπτωση ανήκουν οι ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρίες ,στη δεύτερη περίπτωση οι ανώνυμες εταιρίες ,οι εταιρίες περιορισμένης ευθύνης και οι συνεταιρισμοί.

Την πτωχευτική ικανότητα δεν έχουν τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ), οι δημόσιοι οργανισμοί και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) άρα δεν μπορούν να είναι υποκείμενα της διαδικασίας .Το ίδιο ισχύει και για τις εταιρίες που δεν έχουν νομική προσωπικότητα όπως είναι η αφανής εταιρία και η συμπλοιοκτησία.

Επίσης στη διαδικασία εξυγίανσης μπορούν να υπαχθούν οι λυθείσες εταιρίες για τις οποίες δεν έχει ολοκληρωθεί η εκκαθάριση ,καθώς διατηρούν τη νομική τους προσωπικότητα άρα και την πτωχευτική ικανότητα¹¹ .

---

⁹ Βλ. άρθρο 2 ΠτΚ

¹⁰ Κυριότερες εμπορικές πράξεις είναι η αγορά προς μεταπώληση ,η επιχείρηση χειροτεχνίας, η επιχείρηση προμήθειας, η επιχείρηση πρακτορείας ,η μεταφορά οι τραπεζικές εργασίες κ. ά άρθρο 2 Β.Δ.1835 περί αρμοδιότητας των εμποροδικείων

Με τον όρο κέντρο συμφερόντων εννοούμε << τον τόπο, όπου ο οφειλέτης ασκεί συνήθως τη διοίκηση των συμφερόντων του και είναι αναγνωρίσιμος από τους τρίτους. Για τα νομικά πρόσωπα θεωρούμε ,μέχρι να αποδειχθεί το αντίθετο ότι κέντρο των κυρίων συμφερόντων είναι ο τόπος της καταστατικής έδρας>>¹² .

Από τον ορισμό καταλαβαίνουμε, πως ένα φυσικό πρόσωπο για να μπορέσει να υπαχθεί στη διαδικασία εξυγίανσης, θα πρέπει η επιχείρησή του να λειτουργεί στην Ελλάδα όπου και θα ασκεί την επιχειρηματική του δραστηριότητα κατά κύριο λόγο και αυτό θα είναι δεκτό και από τους τρίτους.

Στα νομικά πρόσωπα, το κέντρο των συμφερόντων τους συμπίπτει με την καταστατική τους έδρα μέχρι να αποδειχθεί ότι η πραγματική έδρα των συμφερόντων τους δε ταυτίζεται με την καταστατική.

2.4.2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

<<Να βρίσκεται σε παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του κατά τρόπο γενικό>>¹³, ως αντικειμενική προϋπόθεση.

Παρούσα αδυναμία πληρωμών σημαίνει πως ο οφειλέτης δεν μπορεί να ανταπεξέλθει οικονομικά, αδυνατεί να εκπληρώσει τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του, στην ουσία έχει περιέλθει σε κατάσταση παύσης πληρωμών, που μπορεί όμως να μην έχει γίνει γνωστό σε τρίτους. Στην περίπτωση αυτή ,ο οφειλέτης μπορεί να ζητήσει την υπαγωγή του στη διαδικασία εξυγίανσης με την υποχρέωση για ταυτόχρονη υποβολή αίτησης κήρυξης σε πτώχευση ,χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η μη συνυποβολή της καθιστά την αίτηση απαράδεκτη.

Επαπειλούμενη αδυναμία συνιστά η πρόβλεψη ότι ο οφειλέτης δε θα έχει τα μέσα ρευστότητας να αντιμετωπίσει τις υποχρεώσεις του, όταν αυτές καθιστούν ληξιπρόθεσμες. Είναι στην ουσία ένα στάδιο πριν την παρούσα αδυναμία. Ο νόμος δεν ορίζει ακριβώς το διάστημα στο οποίο προσδιορίζεται η επαπειλούμενη αδυναμία. Η θεωρία που επικρατεί είναι ότι πρέπει να ορίζεται σε συνάρτηση με τις υποχρεώσεις του οφειλέτη μέχρι την επόμενη οικονομική κρίση έτσι ώστε το διάστημα να μην είναι μεγάλο και να προκύπτει μόνιμη

---

¹¹ Η προσωπικότητα της εταιρίας εξακολουθεί να υπάρχει ωστόσο περατωθεί η εκκαθάριση και για τις ανάγκες της εκκαθάρισης άρθρο 784 β' Α.Κ.

¹² Βλ. άρθρο 4 παρ.2 του ΠτΚ.

¹³ Βλ. άρθρο 99 παρ.1 ΠτΚ

έλλειψη ρευστότητας και όχι μικρά κενά που δε συνιστούν οικονομική αδυναμία.

Κατά τρόπο γενικό όταν ο οφειλέτης δεν μπορεί να εκπληρώσει όλες ή ένα σημαντικό μέρος των οικονομικών του υποχρεώσεων κατά την αντίληψη των συναλλαγών.

Η αντικατάσταση των όρων <<παρούσα ή προβλέψιμη οικονομική αδυναμία χωρίς ο οφειλέτης να βρίσκεται σε παύση πληρωμών >> της διαδικασίας συνδιαλλαγής με την <<παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία κατά τρόπο γενικό >> της διαδικασίας εξυγίανσης δεν αλλάζει το νόημα της προϋπόθεσης που είναι η περιγραφή της οικονομικής κρίσης που βρίσκεται μια επιχείρηση, απλά τη μεταφέρει ένα βήμα πιο βαθιά στην κρίση.¹⁴

Αυτό που αλλάζει είναι ότι εταιρίες που βρίσκονται σε παρούσα ή προβλέψιμη οικονομική αδυναμία και με τις προηγούμενες διατάξεις μπορούσαν να ζητήσουν την υπαγωγή τους στη διαδικασία τώρα δεν μπορούν να ζητήσουν το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης αφού δεν πληρούν την αντικειμενική προϋπόθεση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

3.1. ΤΟ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Αρμόδιο δικαστήριο για την εξέταση της αίτησης για το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης, είναι το πτωχευτικό δικαστήριο. Αυτό είναι το πολυμελές πρωτοδικείο, που βρίσκεται στον τόπο που ο οφειλέτης έχει την έδρα της άσκησης των συμφερόντων του .

3.2. Ο ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΑΣ

Σημαντικός και απαραίτητος ο ρόλος του στη διαδικασία εξυγίανσης από τη στιγμή που κατάθεση αίτησης, χωρίς επισυναπτόμενη έκθεση εμπειρογνώμονα θεωρείται απαράδεκτη και απορρίπτεται.

Κατά συνέπεια ο ορισμός του είναι εκ νόμου υποχρεωτικός.

---

¹⁴ Βλ .Α. Ρόκα ,Προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης επιχειρήσεων ,1^η έκδοση ,2011,σελ.42

Στη θέση του εμπειρογνώμονα μπορεί να είναι κάποιο πιστωτικό ίδρυμα με νόμιμες υπηρεσίες στην Ελλάδα , νόμιμος ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο. Αν ο οφειλέτης είναι φυσικό πρόσωπο το ρόλο αυτό μπορεί να αναλάβει και ελεγκτής πτυχιούχος ανώτατης σχολής, κάτοχος άδειας λογιστή Α' τάξης και εγγεγραμμένος στο Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας.

Οι εμπειρογνώμονες πρέπει να είναι ανεξάρτητοι από τον οφειλέτη. Δεν πρέπει να είναι πιστωτές του ή πρόσωπα που εργάζονται σε συνδεδεμένες¹⁵ με την εταιρία του οφειλέτη επιχειρήσεις και να έχουν διατελέσει ελεγκτές του κατά την τελευταία πενταετία. Ο ορισμός δημοσίων υπαλλήλων που υπηρετούν σε οικονομικές υπηρεσίες ως εμπειρογνώμονες , δεν επιτρέπεται.

Οι εμπειρογνώμονες πρέπει να εκτελούν τα καθήκοντά τους με ευσυνειδησία αντικειμενικότητα και αμεροληψία ενώ ευθύνονται απέναντι στον οφειλέτη για κάθε θετική ζημιά¹⁶ την οποία προκαλούν ,για δόλο ή βαριά αμέλεια .

Η αμοιβή τους συμφωνείται σε κάθε περίπτωση με τον οφειλέτη ενώ κατά την άσκηση των καθηκόντων τους έχουν την υποχρέωση να μη δημοσιοποιούν τις πληροφορίες που λαμβάνουν , από τη στιγμή που δε κρίνεται απαραίτητο για τη σύναψη της συμφωνίας.

3.3. Ο ΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ

Το δικαστήριο μετά από αίτηση του οφειλέτη , των πιστωτών ή και με δική του πρωτοβουλία αν το κρίνει αναγκαίο ,έχει τη δυνατότητα να διορίσει μεσολαβητή ,ένα πρόσωπο φυσικό ή νομικό που σαν έργο του θα έχει τη γρήγορη επίτευξη συμφωνίας μεταξύ οφειλέτη και πιστωτών. Ο διορισμός του μεσολαβητή μπορεί να γίνει είτε με την ίδια απόφαση που ανοίγει τη διαδικασία είτε αργότερα με άλλη.

Το δικαστήριο αφού λάβει υπόψη του τις προτάσεις του οφειλέτη και των πιστωτών αποφασίζει για το διορισμό του μεσολαβητή. Είναι ένα όργανο δυνητικό που ο διορισμός του γίνεται υποχρεωτικός μόνο στην περίπτωση που ζητηθεί από τον οφειλέτη.¹⁷

¹⁵ Συνδεδεμένες επιχειρήσεις ονομάζονται αυτές που έχουν τη σχέση μητρικής-θυγατρικής

¹⁶ Θετική ζημιά είναι η μείωση της υπάρχουσας περιουσίας του δανειστή(άρθρο 298 Α.Κ).

¹⁷ Βλ. άρθρο 102 παρ.3 ΠτΚ

Η επιλογή του μεσολαβητή όσον αφορά το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί να γίνει είτε από τον κατάλογο του άρθρου 63 παρ.1 του ΠτΚ¹⁸ , είτε να ορισθεί διαμεσολαβητής του ν.3898/20¹⁹ για τη διαμεσολάβηση σε εμπορικές και αστικές υποθέσεις ,χωρίς να αποκλείεται το ρόλο αυτό να αναλάβει και ο εμπειρογνώμονας.²⁰

3.4. ΕΙΔΙΚΟΣ ΕΝΤΟΛΟΔΟΧΟΣ

Μετά από αίτηση του οφειλέτη ή κάποιου πιστωτή το δικαστήριο εκτός από την επιλογή του μεσολαβητή έχει τη δυνατότητα να ορίσει από τον κατάλογο του άρθρου 63 παρ.1 του ΠτΚ πρόσωπο ,ως ειδικό εντολοδόχο, για τη διενέργεια ειδικών πράξεων ,όπως αυτό ορίζει, με σκοπό τη διατήρηση της περιουσίας του οφειλέτη, τη διενέργεια ειδικών διαχειριστικών πράξεων και τον έλεγχο της εκτέλεσης της συμφωνίας εξυγίανσης. Είναι ένα δυναμικό όργανο τα καθήκοντα του οποίου μπορούν να ανατεθούν και στο μεσολαβητή.

3.5. Η ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΩΝ

Με το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης, το δικαστήριο ύστερα από αίτησή του οφειλέτη , μπορεί να ζητήσει τη σύγκληση της συνέλευσης των πιστωτών για την αποδοχή της συμφωνίας εξυγίανσης.

Είναι ένα δυναμικό όργανο που το συναντάμε μόνο στη δικαστική διαδικασία και που η σύγκλησή του απαιτεί το διορισμό μεσολαβητή ,που στην περίπτωση αυτή είναι υποχρεωτικός.

Στη συνέλευση αυτή έχουν δικαίωμα να πάρουν μέρος όλοι οι πιστωτές ,οι οποίοι την ημερομηνία ανοίγματος της διαδικασίας είχαν απαιτήσεις ληξιπρόθεσμες ή όχι ή απαιτήσεις που τελούσαν υπό αίρεση.

---

¹⁸ Δικηγόρος με τουλάχιστον πενταετή υπηρεσία που κατοικεί στην έδρα του πτωχευτικού δικαστηρίου ,μετά από αίτησή του, μπορεί να γραφτεί στο κατάλογο αυτό που ετοιμάζει ο Δικηγορικός Σύλλογος κάθε ημερολογιακό έτος

¹⁹ Ο διαμεσολαβητής πρέπει να είναι δικηγόρος διορισμένος από το Τμήμα Δικηγορικού Λειτουργήματος και Δικαστικών Επιμελητών του Υπουργείου Δικαιοσύνης ως διαμεσολαβητής

²⁰ Βλ. άρθρο 102 παρ.2 ΠτΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

4.1. ΑΝΟΙΓΜΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

4.1.1. ΥΠΟΒΟΛΗ-ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΑΙΤΗΣΗΣ-ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Κάθε πρόσωπο φυσικό ή νομικό που έχει τις προϋποθέσεις υποκειμενικές και αντικειμενικές που εξηγήσαμε ,μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης.

Στην αίτηση πρέπει να περιγράφονται, η επιχείρηση του οφειλέτη, η οικονομική του κατάσταση, με παρουσίαση των πιο πρόσφατων οικονομικών στοιχείων ,συμπεριλαμβανομένων των τυχόν οφειλών του προς το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία, τα αίτια της οικονομικής αδυναμίας , το μέγεθος και η κοινωνική σημασία της επιχείρησης από άποψης απασχόλησης , οι προοπτικές της αγοράς στην οποία ο οφειλέτης δραστηριοποιείται ,τα προτεινόμενα μέτρα για την αντιμετώπιση της κατάστασης καθώς και οι πιθανές διαπραγματεύσεις που έχουν λάβει χώρα με τους πιστωτές.

Με την αίτηση ο οφειλέτης οφείλει να καταθέσει, με ποινή απαραδέκτου αυτής, τις οικονομικές καταστάσεις εκείνες που τεκμηριώνουν τη δεινή οικονομική του κατάσταση βεβαιωμένες ως προς την ορθότητά τους από τον αρμόδιο λογιστή και το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης καθώς και βεβαίωση της αρμόδιας οικονομικής αρχής για τα χρέη προς το Δημόσιο.

Σε περίπτωση κεφαλαιουχικών εταιριών οι καταστάσεις που απεικονίζουν τα οικονομικά στοιχεία πρέπει να είναι δημοσιευμένες και εγκεκριμένες από τη Γενική Συνέλευση. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις και όταν πρόκειται για ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις πρέπει να είναι ελεγμένες και δημοσιευμένες σε μια οικονομική εφημερίδα .

Αν ο οφειλέτης βρίσκεται ήδη σε παύση πληρωμών θα πρέπει με την αίτηση για την υπαγωγή στη διαδικασία εξυγίανσης να συνοποβάλλει και αίτηση για την κήρυξη πτώχευσης. Αν λόγω παράλειψης αυτό δε συμβεί ,η αίτησή του δεν απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Αίτηση για την κήρυξη πτώχευσης μπορεί να υποβάλλει οποιοσδήποτε πιστωτής έχει έννομο συμφέρον ή ο εισαγγελέας πρωτοδικών όταν συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος(άρθ.5 ΠτΚ) .

Μαζί με την αίτηση ο οφειλέτης συνοποβάλλει , με ποινή απαραδέκτου και την έκθεση εμπειρογνώμονα, δικής του επιλογής, στην οποία επισυνάπτεται

κατάλογος με τα περιουσιακά του στοιχεία ,οι πιστωτές του και ειδικότερα οι ενέγγυοι²¹ από αυτούς και αναλύονται οι πιθανότητες εξυγίανσης ης επιχείρησης. Αναφέρεται η άποψη του εμπειρογνώμονα σχετικά με τα οικονομικά στοιχεία του οφειλέτη ,την κατάσταση της αγοράς ,τη βιωσιμότητα της επιχείρησης του οφειλέτη και κατά πόσο μπορεί η επιχείρηση να εξυγιανθεί και να ανακάμψει χωρίς να παραβιάσει τη συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών.

Στην περίπτωση που ο οφειλέτης ζητάει τη λήψη προληπτικών μέτρων ο εμπειρογνώμονας διατυπώνει τη γνώμη του για την ανάγκη λήψης τους. Στην ίδια αίτηση ο οφειλέτης αν το θέλει μπορεί να ζητήσει τη σύγκληση συνέλευσης των πιστωτών ή τον ορισμό μεσολαβητή.

Στην αίτηση να επισυνάπτεται σε πρωτότυπο ,με ποινή απαραδέκτου αυτής, γραμμάτιο κατάθεσης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων τέσσερις χιλιάδες (4000) ευρώ για την αντιμετώπιση των αμοιβών του εμπειρογνώμονα και του τυχόν μεσολαβητή ,τη διενέργεια δημοσιεύσεων και τη σύγκληση των συνελεύσεων των πιστωτών και των εταίρων ή μετόχων. Στην περίπτωση που ο οφειλέτης είναι ανώνυμη εταιρία το ποσό ανέρχεται στις επτά χιλιάδες (7000)ευρώ. Στις δύο χιλιάδες (2000)ευρώ ορίζεται το ποσό στην περίπτωση που δε ζητηθεί η σύγκληση συνέλευσης ή ο διορισμός μεσολαβητή από τους οφειλέτες που είναι φυσικά πρόσωπα.

Αν η αίτηση για το άνοιγμα της διαδικασίας απορριφθεί από το δικαστήριο, το ποσό αυτό θα επιστραφεί στον οφειλέτη ενώ στην αντίθετη περίπτωση το ποσό θα το αναλάβει το άτομο που θα ορίσει το δικαστήριο (εμπειρογνώμονας, μεσολαβητής).

4.1.2. ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΑΝΟΙΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Μέσα σε δύο μήνες από την υποβολή της αίτησης πρέπει να ορισθεί ημερομηνία για τη συζήτησή της. Ο αρμόδιος δικαστής έχει τη δυνατότητα να ζητήσει την κλήτευση ενός ή περισσότερων πιστωτών του οφειλέτη ορίζοντας ταυτόχρονα και την προθεσμία κλήτευσης. Αν υπάρχουν χρέη προς το Δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία τότε η κλήτευση τους είναι υποχρεωτική.

---

²¹ Ενέγγυοι είναι εκείνοι που η απαίτησή τους διασφαλίζεται με ειδικό προνόμιο ή εμπράγματα ασφάλεια επί συγκεκριμένου αντικειμένου της πτωχευτικής περιουσίας άρθρο 21 παρ.γ ΠτΚ

Αν το πτωχευτικό δικαστήριο κρίνει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου δηλ. η επίτευξη συμφωνίας είναι δυνατή ,η επιχείρηση έχει μεγάλες πιθανότητες επιτυχίας με την υπαγωγή της στη διαδικασία και δε παραβλάπτεται η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών ,αποφασίζει το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης.

Η απόφαση αυτή δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα άρα δεν μπορεί να ασκηθεί έφεση για την ακύρωσή της.²²

Από την έκδοση της απόφασης και για διάστημα όχι μεγαλύτερο των τεσσάρων (4) μηνών η επιχείρηση βρίσκεται σε διαδικασία εξυγίανσης και αν κριθεί σκόπιμο το δικαστήριο ορίζει μεσολαβητή. Ο δικαστής έχει τη δυνατότητα με πράξη του, αν του ζητηθεί με αίτηση από τον οφειλέτη ,το μεσολαβητή ή κάποιον από τους πιστωτές να παρατείνει την περίοδο αυτή για ένα (1) ακόμη μήνα. Στην περίπτωση που η αίτηση υπογράφεται από τον οφειλέτη και την πλειοψηφία των πιστωτών η περίοδος μπορεί να παραταθεί μέχρι και τους τρεις (3)μήνες. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί η διαδικασία εξυγίανσης ,υπό τις προϋποθέσεις που αναφέραμε παραπάνω, να διαρκέσει μέχρι και εφτά (7) μήνες .

Στο διάστημα αυτό θα πρέπει να επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ του οφειλέτη και των πιστωτών του αλλιώς η διαδικασία θεωρείται αυτοδικαίως λήξασα και το έργο των μεσολαβητή και ειδικού εντολοδόχου, αν έχουν ορισθεί, ολοκληρωμένο.

Στην περίπτωση αυτή ,το πτωχευτικό δικαστήριο θα πρέπει να εκδώσει απόφαση και για τυχόν αίτηση πτώχευσης που είχε συνυποβληθεί με την αίτηση ανοίγματος ή απόφαση αγωγή λύσης ΑΕ ή ΕΠΕ .

Η απόφαση του δικαστηρίου δημοσιεύεται στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ) και στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων(Τομέας Νομικών).

Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης για την υπαγωγή στη διαδικασία μπορεί να ασκηθεί έφεση κατά τις κοινές διατάξεις.

4.1.3.ΣΥΝΕΠΕΙΔΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Σε περίπτωση που το δικαστήριο αποφασίσει το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης , με την ίδια απόφαση αναστέλλει ως την ημερομηνία που λήγει η

---

²² Βλ. άρθρο 99 παρ.10 ΠτΚ και άρθρο 100 παρ.4 ΠτΚ πριν την αλλαγή

διαδικασία αυτή ,την εξέταση της αίτησης για κήρυξη πτώχευσης που συνυποβάλλεται στην περίπτωση της παύσης πληρωμών.

Ακόμα ,αν ο οφειλέτης περιέλθει σε παύση πληρωμών την περίοδο που έχει ανοίξει η διαδικασία εξυγίανσης οφείλει να υποβάλλει αίτηση κήρυξης πτώχευσης ζητώντας την αναστολή της εξέτασης της αίτησης ,μέχρι την ημερομηνία λήξης της διαδικασίας εξυγίανσης όπως αναφέραμε παραπάνω.

Στην περίπτωση Α.Ε. που τα ίδια κεφάλαια έχουν μειωθεί κάτω από το ένα δέκατο (1/10) του μετοχικού κεφαλαίου και σε Ε.Π.Ε. κάτω από το μισό (1/2) του εταιρικού κεφαλαίου, αναστέλλεται η έκδοση απόφασης για τη λύση τους μέχρι τη λήξη της διαδικασίας. Μέχρι τότε, στην περίπτωση των Α.Ε, παρατείνεται αυτοδίκαια και η προθεσμία για την άρση των λόγων λύσης.

Ημερομηνία λήξης της διαδικασίας θεωρείται η ημερομηνία που εγκρίνεται ή απορρίπτεται η επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης ,η λήξη της περιόδου ανοίγματος της διαδικασίας που δίδεται από το δικαστήριο ή η ανάκληση της απόφασης που ανοίγει τη διαδικασία εξυγίανσης.

4.1.4. ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

Το πτωχευτικό δικαστήριο με την απόφασή του για το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης ή με απόφαση του προέδρου του που λαμβάνεται κατόπιν αίτησης οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον και δικάζεται με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να αναστείλει από την ημερομηνία αίτησης για το άνοιγμα της διαδικασίας μέχρι την ημερομηνία λήξης αυτής²³ συνολικά ή εν μέρει τα ατομικά μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης κατά της παρουσίας του οφειλέτη.

Η αναστολή αναφέρεται στις υποχρεώσεις του οφειλέτη που δημιουργήθηκαν πριν από την αίτηση για την υπαγωγή στη διαδικασία εξυγίανσης, σε κάποιες εξαιρετικές περιπτώσεις όμως, ο πρόεδρος του δικαστηρίου μπορεί να επεκτείνει την αναστολή και σε νεότερες υποχρεώσεις. Κατά τη διάρκεια της αναστολής αναστέλλεται προσωρινά η παραγραφή κατά το άρθρο 255 του Αστικού Κώδικα .

---

²³ Η διαδικασία εξυγίανσης λήγει με την επικύρωση ή την απόρριψη της αίτησης συμφωνίας ,όταν λήξει το διάστημα για την επίτευξη συμφωνίας χωρίς αποτέλεσμα ή με ανάκληση της απόφασης του δικαστηρίου για το άνοιγμα της διαδικασίας.

Το διάστημα που η επιχείρηση βρίσκεται σε αναστολή των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης απαγορεύεται αυτομάτως από το νόμο ,η διάθεση των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη .

Τα προληπτικά μέτρα δεν ισχύουν για τους εγγυητές ή τους συνοφειλέτες πάρα μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις που υπάρχει σοβαρός κοινωνικός και επιχειρηματικός λόγος.

Στην περίπτωση αυτή, δεν προκύπτει από τη διάταξη ,αν αυτό γίνεται με αίτηση αυτών των προσώπων ή με την αίτηση του οφειλέτη.

Με την ίδια διαδικασία το πρωτοδικείο ή κατά περίπτωση ο πρόεδρος του μπορεί να διατάξει και οποιοδήποτε από τα άλλα προβλεπόμενα προληπτικά μέτρα όπως την απαγόρευση οποιασδήποτε διάθεσης περιουσιακού στοιχείου από τον οφειλέτη ή προς αυτόν, την αναστολή των ατομικών διώξεων των πιστωτών ή το διορισμό μεσεγγυούχου²⁴.

Τα προληπτικά μέτρα δε θίγουν τα δικαιώματα από συμφωνία παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας άρθρο 2 του ν.3301/2004²⁵ ή από ρήτρα εκκαθαριστικού συμφητισμού²⁶ όπως και σε περίπτωση σύμβασης μίσθωσης το δικαίωμα καταγγελίας και απόδοσης ενοικίου όταν ο οφειλέτης έχει καθυστερήσει την καταβολή σε ενοίκια από έξι (6)μήνες και πάνω.

Κατά τη διαδικασία συζήτησης της αίτησης για τα προληπτικά μέτρα ο πρόεδρος του πρωτοδικείου έχει τη δυνατότητα κλήτευσης ενός ή περισσοτέρων πιστωτών του οφειλέτη. Η κλήτευση μπορεί να γίνει είτε με την επίδοση εγγράφου στο οποίο θα αναφέρεται ο τόπος, η ημέρα και η ώρα της συζήτησης ή με τηλεγραφική ή τηλεφωνική πρόσκληση από τη γραμματέα του δικαστηρίου με δαπάνες του αιτούντος(άρθρο 686 παρ.4 Κ. ΠΟΛ. Δ).

Από τα προληπτικά μέτρα που λαμβάνονται, εξαιρούνται περιπτώσεις με σοβαρό κοινωνικό χαρακτήρα όπως είναι η καταβολή χρημάτων σε πιστωτές για

---

²⁴ Βλ. άρθρο 10 ΠτΚ

²⁵ Παροχή χρηματοοικονομικής ασφάλειας ή παρέχεται χρηματοοικονομική ασφάλεια ή συμφωνία σύμφωνα με την οποία η χρηματοοικονομική ασφάλεια παραδίδεται ,μεταβιβάζεται, κατακρατείται ή όπως αλλιώς καθορίζεται, ούτως ώστε να βρίσκεται στην κατοχή ή υπό τον έλεγχο του ασφαλειολήπτη -πιστωτή ή προσώπου που ενεργεί για λογαριασμό αυτού. Η παρεχόμενη χρηματοοικονομική ασφάλεια πρέπει να συνίσταται σε μετρητά ή μετοχές και άλλους τίτλους που ισοδυναμούν με μετοχές και ομολογίες και άλλα είδη χρεωστικών μέσων εφόσον αποτελούν αντικείμενο διαπραγματεύσεως στην κεφαλαιαγορά .

²⁶ Με τη ρήτρα αυτή προβλέπεται ότι, αν επέλθει κάποιο γεγονός που συνεπάγεται αναγκαστική εκτέλεση ,οι απαιτήσεις των μερών θα γίνουν άμεσα απαιτητές και θα συμφητιστούν ,ανεξάρτητα από το αν κατά την ομαλή πορεία των πραγμάτων οι απαιτήσεις των μερών κατά το συγκεκριμένο αυτό χρονικό διάστημα θα ήταν ληξιπρόθεσμες. Ο συμβαλλόμενος ,που μετά το συμφητισμό θα εξακολουθεί να οφείλει ,θα υποχρεούται να καταβάλει τη διαφορά που προκύπτει από το συμφητισμό.

την κάλυψη των αναγκών διαβίωσης τους και η πληρωμή των μισθών σε εργαζόμενους. Ο πρόεδρος μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ανακαλεί ή να τροποποιεί τα μέτρα ανά πάσα στιγμή, κάθε φορά ανάλογα την περίπτωση .

4.2.ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΡΙΩΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

Η κύρια φάση της διαδικασίας εξυγίανσης , η οποία ξεκινάει με την απόφαση για το άνοιγμα της και έχει σα σκοπό μέσα από ένα κύκλο συζητήσεων και διαπραγματεύσεων να επέλθει συμφωνία μεταξύ οφειλέτη και πιστωτών.

Το μέρος αυτό της διαδικασίας μπορεί να πραγματοποιηθεί με τους παρακάτω τρόπους:

- Με διορισμό μεσολαβητή ή και ειδικού εντολοδόχου
- Χωρίς διορισμό μεσολαβητή
- Με συνέλευση πιστωτών
- Χωρίς συνέλευση πιστωτών

4.2.1.ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕ ΔΙΟΡΙΣΜΟ ΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ Η ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΝΤΟΛΟΔΟΧΟΥ

Ο οφειλέτης έχει τη δυνατότητα να ζητήσει από το πτωχευτικό δικαστήριο, το διορισμό μεσολαβητή ,αν θεωρεί ότι μ' αυτόν τον τρόπο υπάρχουν μεγαλύτερες πιθανότητες επίτευξης συμφωνίας με τους πιστωτές του ή αν επιθυμεί τη σύγκληση της συνέλευσης των πιστωτών ,οπότε ο διορισμός μεσολαβητή είναι υποχρεωτικός.

Ο μεσολαβητής μπορεί να είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο ,κατά κανόνα δικηγόρος, η επιλογή του γίνεται από το πτωχευτικό δικαστήριο, χωρίς να αποκλείεται το ρόλο αυτό να διαδραματίσει ο εμπειρογνώμονας που έχει ορισθεί.

Το δικαστήριο έχει τη δυνατότητα αυτεπάγγελτα να ορίσει μεσολαβητή ή αν το ζητήσουν με αίτηση οι πιστωτές αλλά είναι υποχρέωσή του αν το αιτηθεί ο οφειλέτης.

Έργο του μεσολαβητή είναι η ικανοποιητική επίτευξη συμφωνίας, που να μπορεί να εγκριθεί από το δικαστήριο.

Για να το πετύχει αυτό, έχει τη δυνατότητα να ζητήσει από τον οφειλέτη τα οικονομικά στοιχεία εκείνα που θεωρεί ότι θα τον βοηθήσουν στη δημιουργία μιας σαφούς οικονομικής εικόνας. Ακόμα μπορεί να ζητήσει πληροφορίες από το Δημόσιο ,τα ασφαλιστικά ταμεία καθώς και από πιστωτικά και χρηματοοικονομικά ιδρύματα για την οικονομική κατάσταση του οφειλέτη ,κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις για το χρηματιστηριακό και τραπεζικό απόρρητο. Μετά την υποβολή της αίτησης από το μεσολαβητή και μέσα σε διάστημα δέκα (10) ημερών, τα ιδρύματα αυτά οφείλουν να δώσουν χωρίς καμιά επιβάρυνση αναλυτική κατάσταση με τις υποχρεώσεις του οφειλέτη . Αν κάποιος λόγω δικής του υπαιτιότητας δε συνεργαστεί η τράπεζα της Ελλάδος σύμφωνα με το άρθρο 55A²⁷ του καταστατικού της μπορεί να του επιβάλλει κυρώσεις .

Το ρόλο του μεσολαβητή μπορεί να αναλάβει και ο εμπειρογνώμονας, η έκθεση του οποίου, συνοδεύει την αίτηση υπαγωγής στη διαδικασία εξυγίανσης όπως αναφέραμε προηγουμένως.

Σε περίπτωση που ο μεσολαβητής διαπιστώσει ότι επίτευξη συμφωνίας μεταξύ οφειλέτη και πιστωτών δεν είναι δυνατή ή ότι ο οφειλέτης δε συνεχίζει την προσπάθεια για τη συμφωνία εξυγίανσης ενημερώνει άμεσα τον πρόεδρο του δικαστηρίου. Αυτός με τη σειρά του φέρνει την υπόθεση τάχιστα στο δικαστήριο για να ανακαλέσει τη διαδικασία ανοίγματος και να τερματίσει το ρόλο του μεσολαβητή. Η νέα απόφαση αυτή θα κοινοποιηθεί και στον οφειλέτη.

Η αμοιβή του μεσολαβητή ορίζεται από τον οφειλέτη στην περίπτωση που αυτός τον έχει επιλέξει, ενώ σε διαφορετική περίπτωση από το αρμόδιο δικαστήριο εις βάρος της περιουσίας του οφειλέτη.

Ένα άλλο πρόσωπο που μπορεί να συναντήσουμε σε αυτή τη φάση της διαδικασίας είναι ο ειδικός εντολοδόχος. Έργο του είναι η διενέργεια

---

²⁷ Σύμφωνα με το άρθρο 55^A του καταστατικού της και την ΠΔ/ΤΕ 2602/ 4.2.2008 << η Τράπεζα της Ελλάδος επιβάλλει κατά πάντων των εποπτευομένων από αυτήν προσώπων τις κατά την κρίση της προσήκουσες διοικητικές κυρώσεις ,εκ των προβλεπόμενων από την ισχύουσα νομοθεσία για τα πιστωτικά ιδρύματα , σε περίπτωση παράβασης των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων σχετικά με την άσκηση των δραστηριοτήτων τους ή την παρακώλυση των κατά νόμων ελέγχων καθώς και τις ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις :

-ευρώ 20.000.000,το ανώτατο όριο ποινής που επιβάλλεται με τη μορφή άτοκης κατάθεσης στη Τράπεζα της Ελλάδος ,στην περίπτωση που το ποσό της παράβασης δε μπορεί να προσδιοριστεί(ποινή που ανάγεται ουσιαστικά σε διαφυγόντα για τη τράπεζα έσοδα από τόκους ,το ύψος των οποίων εξαρτάται ,κυρίως, από το κόστος ευκαιρίας ,για εναλλακτικές τοποθετήσεις),

-ευρώ 2.00.000 ,η ποινή που επιβάλλεται εφάπαξ και αποτελεί πρόστιμο υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου

-ευρώ 3.000.000 ,η ανώτατη ποινή που μπορεί να επιβάλλεται σε περίπτωση υποτροπής.>>

Οι πιο πάνω ποινές μπορεί να επιβάλλονται σε συνδυασμό και με άλλες διοικητικού χαρακτήρα κυρώσεις και διορθωτικά μέτρα ,σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη νομοθεσία.

διαδικαστικών πράξεων ,είναι πάντα δικηγόρος και μπορεί η αποστολή αυτή να ανατεθεί και στο μεσολαβητή

Ο ορισμός ειδικού εντολοδόχου ,οι πράξεις που αυτός θα προβαίνει όπως και η διάρκεια του έργου του που σαφώς δε μπορεί να υπερβαίνει το χρονικό διάστημα της διαδικασίας εξυγίανσης, θα αναφέρονται είτε στην απόφαση με την οποία θα ανοίγει η διαδικασία ή αργότερα σε κάποια άλλη ,αφού έχει προηγηθεί αίτηση του οφειλέτη ή των πιστωτών.

Ο ειδικός εντολοδόχος όπως και ο μεσολαβητής πρέπει να είναι ανεξάρτητοι από τον οφειλέτη. Να μην είναι πιστωτές του, πρόσωπα που εργάζονται σε συνδεδεμένες με την εταιρία του οφειλέτη επιχειρήσεις και να έχουν υπάρξει ως ελεγκτές του την τελευταία πενταετία. Όπως στην περίπτωση του εμπειρογνώμονα έτσι και εδώ δημόσιοι υπάλληλοι δεν μπορούν να ορισθούν στις θέσεις αυτές, ενώ η άσκηση των καθηκόντων τους πρέπει να γίνεται με σοβαρότητα, αμεροληψία και τήρηση του απόρρητου των πληροφοριών.

Η ευθύνη του ειδικού εντολοδόχου για τυχόν θετική ζημιά που προκαλεί, τιμωρείται ως πταίσμα ,το ίδιο ισχύει και για τον μεσολαβητή ,ενώ η αμοιβή του ορίζεται από το πτωχευτικό δικαστήριο εις βάρος της περιουσίας του οφειλέτη.

4.2.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΩΡΙΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

Ο ρόλος του μεσολαβητή δεν είναι υποχρεωτικός στη διαδικασία εξυγίανσης. Υπάρχει ,αν το ζητήσει ο οφειλέτης ή αν το κρίνει σκόπιμο το δικαστήριο. Στην περίπτωση αυτή ,η διαδικασία για τη σύναψη συμφωνίας ,προωθείται από τον ίδιο τον οφειλέτη. Είναι αυτός που πρέπει να έρθει σε επαφή με τους πιστωτές του, να κάνει τις απαραίτητες διαπραγματεύσεις ,να συνάψει και να επικυρώσει τη συμφωνία με αίτησή του στο δικαστήριο.

4.2.3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΠΙΣΤΩΤΩΝ

Ο μεσολαβητής φροντίζει για την πρόσκληση των πιστωτών, στην οποία αναφέρονται τα θέματα ημερησίας διάταξης, η ημερομηνία και ο τόπος της συνέλευσης.

Για να συμμετάσχουν, θα πρέπει οι απαιτήσεις τους να βρίσκονται στον κατάλογο που υποβλήθηκε με την έκθεση του εμπειρογνώμονα στο δικαστήριο.

.

Οι πιστωτές προκύπτουν από τα λογιστικά βιβλία του οφειλέτη ή αναγνωρίζονται ή εικάζονται από απόφαση οποιουδήποτε δικαστηρίου ,ακόμα και με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Αυτό σημαίνει ότι ο πρόεδρος του δικαστηρίου έχει τη δυνατότητα να επιτρέψει τη συμμετοχή στη συνέλευση πιστωτή , κρίνοντας με τη διαδικασία των ασφαλιστικών , ο οποίος δεν είναι στα λογιστικά βιβλία και δεν έχει αναγνωρισθεί με απόφαση δικαστηρίου.

Με τον ίδιο τρόπο νόμιμη είναι και η συμμετοχή πιστωτών που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο που κατατέθηκε στο δικαστήριο όπως και των πιστωτών που προέκυψαν μετά την υποβολή του πίνακα και μέχρι την ημερομηνία ανοίγματος της διαδικασίας.

Τουλάχιστον δεκαπέντε(15) ημέρες πριν θα πρέπει να έχει επιδοθεί στους ενδιαφερόμενους η πρόσκληση. Η πρόσκληση γίνεται με κάθε κατάλληλο μέσο ,συμπεριλαμβανομένων και των ηλεκτρονικών, που την αποδεικνύει ,όπως και την ημερομηνία που αυτή επιδόθηκε στο κάθε πιστωτή. Σε περίπτωση πιστωτών που τα στοιχεία τους είναι άγνωστα ,πρόσφορο μέσο για την ενημέρωσή τους ,είναι η δημοσίευση της πρόσκλησης σε μια πολιτική και μια οικονομική εφημερίδα. Επίσης η πρόσκληση δημοσιεύεται στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (Τομέας Νομικών).

Οι πιστωτές δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν τη συνέλευση θα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους, υπογεγραμμένο από τον οφειλέτη, το σχέδιο της συμφωνίας εξυγίανσης ,συνοδευόμενο από τον πίνακα με τα ονόματα των πιστωτών που συμμετέχουν στη συνέλευση και την έκθεση του εμπειρογνώμονα στην οποία παρουσιάζεται η γνώμη του όσον αφορά τις προϋποθέσεις συμμετοχής στην επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης.

Ο μεσολαβητής ή αν αυτός είναι νομικό πρόσωπο ,ο εκπρόσωπός του, προεδρεύει της συνέλευσης και αποφασίζει, αν το κρίνει απαραίτητο, για αναβολή της για διάστημα όχι μεγαλύτερο των δέκα (10) ημερών.

Κατά τη διαδικασία της συζήτησης του σχεδίου εξυγίανσης ,μπορούν να υπάρχουν αλλαγές ,εφόσον συμφωνήσει και ο οφειλέτης και με την προϋπόθεση ότι δε θίγονται απαιτήσεις που δεν έθιγε και το αρχικό σχέδιο. Όσον αφορά τη

διεξαγωγή της ψηφοφορίας και τη συζήτηση στη συνέλευση ισχύουν τα άρθρα 116²⁸ και 117²⁹ του ΠτΚ.

Για την έγκυρη λήψη απόφασης από τη συνέλευση ,απαιτείται να παρίστανται ή να εκπροσωπούνται σ'αυτήν πιστωτές που εκπροσωπούν το 50% επί του συνόλου των απαιτήσεων .

Το Δημόσιο, ΝΠΔΔ (Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου),δημόσιες υπηρεσίες του δημοσίου τομέα, φορείς κοινωνικής Πρόνοιας και Ασφάλισης έχουν τη δυνατότητα να συμφωνούν στη σύναψη συμφωνίας εξυγίανσης, είτε συμμετέχοντας και ψηφίζοντας στη συνέλευση των πιστωτών είτε υπογράφοντας τη συμφωνία με τους ίδιους όρους που θα συμφωνούσε κάτω από αυτές τις συνθήκες ιδιώτης πιστωτής ,ακόμα και αν με τη συναίνεση αυτή ο δημόσιος τομέας παραιτείται από προνόμια και εξασφαλίσεις ενοχικής ή εμπράγματης φύσεως.

4.2.4. ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΣΤΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΠΙΣΤΩΤΩΝ

Για να γίνει δεκτό το σχέδιο της συμφωνίας εξυγίανσης χρειάζεται η πλειοψηφία του 60% των απαιτήσεων των πιστωτών που παρευρίσκονται στη συνέλευση . Σ'αυτό το ποσοστό περιλαμβάνεται το 40% των απαιτήσεων των τυχόν εμπραγμάτως ή με ειδικό προνόμιο ή με προσημείωση υποθήκης πιστωτών που έχουν διασφαλίσει τις απαιτήσεις τους και παρίστανται στη συνέλευση.

Σε περίπτωση που το σχέδιο εξυγίανσης γίνει αποδεκτό, η συνέλευση μπορεί να εξουσιοδοτήσει ένα ή περισσότερα άτομα για να υπογράψουν τη συμφωνία ή διαφορετικά τη συμφωνία υπογράφουν όλοι οι παρευρισκόμενοι πιστωτές ή οι αντιπρόσωποί τους που την υπερψήφισαν. Τα άτομα αυτά ,με απόφαση της συνέλευσης, μπορεί να χρειαστεί να τροποποιήσουν τη συμφωνία εξυγίανσης για

---

²⁸ Η ψηφοφορία επιτρέπεται να γίνει αυτοπροσώπως ή δια πληρεξουσίου ειδικά εξουσιοδοτημένου ή με ηλεκτρονικό μέσο που να αποδεικνύει χωρίς αμφιβολία τη ταυτότητα και τη βούληση του πιστωτή ,καθώς και τον τόπο και χρόνο προέλευσης της ψήφου. Πιστωτές που τα συμφέροντά τους θίγονται από το σχέδιο χωρίς οι απαιτήσεις τους να μηδενίζονται και απέχουν από τη ψηφοφορία θεωρούνται ότι ψηφίζουν υπέρ του σχεδίου .Πιστωτές που απέχουν από τη ψηφοφορία και των οποίων τα συμφέροντά τους θίγονται από το σχέδιο και οι απαιτήσεις τους μηδενίζονται ,θεωρούνται ότι ψηφίζουν αρνητικά .Πιστωτές των οποίων οι απαιτήσεις δε θίγονται από το σχέδιο δε ψηφίζουν. Δε θίγονται οι απαιτήσεις όταν ,κατά το σχέδιο ,διατηρούν ακέραια τα συμφέροντα που είχαν κατά την ημερομηνία κήρυξης της πτώχευσης και πριν επέλθουν τα αποτελέσματα αυτής.

²⁹ Η συζήτηση και η ψηφοφορία επί του σχεδίου γίνεται σε ειδική συνέλευση των πιστωτών ενώπιον του εισηγητή (πρωτοδίκης που υπηρετεί στο πρωτοδικείο).Μετά το τέλος της συζήτησης και εφόσον δε προκύψει ανάγκη αναβολής, ο εισηγητής καλεί τους πιστωτές να ψηφίσουν επί του σχεδίου.

να συμβαδίζει με τυχόν όρους που μπορεί να θέσει το πτωχευτικό δικαστήριο για να την επικυρώσει.

4.3. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

4.3.1. ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ Η ΕΤΑΙΡΩΝ –ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΤΡΙΤΩΝ

Στην περίπτωση που ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο, χρειάζεται για την εκπλήρωση ορισμένων όρων της συμφωνίας, απόφαση από τη γενική συνέλευση των μετόχων ή εταιρών. Αυτή πρέπει να ληφθεί πριν από την υπογραφή της συμφωνίας εξυγίανσης από τον οφειλέτη ή να τεθεί ως αναβλητική αίρεση για τη θέση της σε ισχύ άρθρο 201 του Α. Κ.

Αν ένας ή περισσότεροι μέτοχοι ή εταίροι Ε.Π.Ε. δηλώσουν ότι δε θα παραστούν στη σχετική συνέλευση ή αν παραστούν δε θα υπερψηφίσουν την αντίστοιχη απόφαση όπως επίσης και στην περίπτωση που δε παραστούν ή δεν υπερψηφίσουν την απόφαση σε συνέλευση που έχει ή πρόκειται να συγκληθεί με αυτά τα θέματα ,το πτωχευτικό δικαστήριο έχει τη δυνατότητα ,αν κρίνει πως η άρνηση είναι καταχρηστική και μετά από αίτηση του οφειλέτη ή πιστωτή να διορίσει ειδικό εκπρόσωπο , που θα ασκήσει το δικαίωμα παράστασης ψήφου αντί των μετόχων ή των εταιρών αυτών.

Καταχρηστική θεωρείται η άρνηση των μετόχων ή εταιρών όταν το δικαστήριο κρίνει πως χωρίς την επίτευξη συμφωνίας εξυγίανσης ο οφειλέτης θα οδηγηθεί στην πτώχευση και ότι σε περίπτωση εκκαθάρισης του οι μέτοχοι ή οι εταίροι δε θα λάβουν μέρος στο προϊόν της εκκαθάρισης. Η κοινοποίηση της απόφασης του δικαστηρίου στην εταιρία ,αντικαθιστά την κατά το νόμο διαδικασία νομιμοποίησης του μετόχου ή εταιρού για τη συμμετοχή του στη συνέλευση. Στην περίπτωση που για την εκπλήρωση κάποιων όρων της συμφωνίας χρειάζεται η συμμετοχή τρίτων προσώπων που δε συμβάλλονται ,αυτή παρέχεται είτε με σχετική δήλωση σε έγγραφο που φέρει βεβαίωση του γνήσιου της υπογραφής και συνοδεύει τη συμφωνία είτε τίθεται ως αναβλητική αίρεση στη συμφωνία για τη θέση της σε ισχύ.

4.3.2.ΣΥΝΑΨΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

Η συμφωνία εξυγίανσης υπογράφεται από τον οφειλέτη και αν έχει γίνει συνέλευση από τα άτομα που αυτή έχει εξουσιοδοτήσει να την υπογράψουν ή

αλλιώς από το σύνολο των παρευρισκομένων στη συνέλευση πιστωτών που τη ψήφισαν.

Στην περίπτωση που δεν έχει γίνει συνέλευση, χρειάζονται υπογραφές από πιστωτές που εκπροσωπούν το 60% του συνόλου των απαιτήσεων και στο οποίο περιλαμβάνεται το 40% των απαιτήσεων που έχουν διασφαλιστεί. Για να υπολογισθούν τα ποσοστά που αναφέραμε, λαμβάνονται υπόψη οι απαιτήσεις που υπήρχαν την ημέρα ανοίγματος της διαδικασίας χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι πιστωτές που δε θίγονται από τη συμφωνία εξυγίανσης άρθρο 116 του Πτκ.

4.3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

Η συμφωνία εξυγίανσης μπορεί να έχει ως αντικείμενο οποιαδήποτε ρύθμιση στο ενεργητικό και παθητικό του οφειλέτη και ειδικότερα :

α) Τη μεταβολή των όρων των υποχρεώσεων του οφειλέτη. Η μεταβολή αυτή μπορεί να συνίσταται στην αλλαγή του χρόνου εκπλήρωσης των υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένης και της αλλαγής των όρων με τους οποίους μπορεί να ζητηθεί η πρόωγη αποπληρωμή τους, στην αλλαγή του επιτοκίου, στην αντικατάσταση της υποχρέωσης καταβολής επιτοκίου με την υποχρέωση καταβολής κερδών, στην αντικατάσταση απαιτήσεων με μετατρέψιμες³⁰ ή μη ομολογίες έκδοσης του οφειλέτη ή στην υποχρέωση των εμπραγμάτως ασφαλισμένων πιστωτών να δεχθούν την αλλαγή υποθηκικής ή ενεχυρικής τάξης υπέρ νέων πιστωτών του οφειλέτη. Οι πιστώσεις που είναι ασφαλισμένες με συμφωνία χρηματοοικονομικής ασφάλειας δε θίγονται, εκτός αν συμφωνήσει διαφορετικά ο ασφαλειολήπτης.

β) Την κεφαλαιοποίηση υποχρεώσεων του οφειλέτη με την έκδοση μετοχών κάθε είδους ή κατά περίπτωση εταιρικών μεριδίων. Οι εγγυήσεις, οι ασφαλίσεις πιστώσεων και άλλες συμβάσεις με ανάλογο αποτέλεσμα, υπέρ απαιτήσεων που κεφαλαιοποιούνται, μετατρέπονται, αν δεν ορίζεται διαφορετικά, σε δικαίωμα προαίρεσης³¹ του πιστωτή να πουλήσει στον εγγυητή ή ασφαλιστή τις μετοχές ή

³⁰ Μετατρέψιμη ομολογία είναι ένα είδος ομολογίας που εκτός από το τοκομερίδιο δίνει στον κάτοχο της τη δυνατότητα μετατροπής της ομολογίας σε μετοχές της εκδότριας εταιρίας σύμφωνα με προσυμφωνημένους όρους.

³¹ Τα συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης είναι παρόμοια με τα ΣΜΕ (συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης), δηλ. συμβόλαια για μελλοντικές αγοραπωλησίες χρεογράφων κ.λ.π. Η βασική τους διαφορά με τα ΣΜΕ είναι ότι δίνουν το δικαίωμα αλλά όχι την υποχρέωση στον αγοραστή να ζητήσει την εκπλήρωση της συμφωνίας. Ο αγοραστής (holder) αποκτά το δικαίωμά του να αγοράσει ή πουλήσει έναν υποκείμενο τίτλο σε μία συγκεκριμένη μελλοντική στιγμή και για προκαθορισμένη

τα εταιρικά μερίδια που προκύπτουν από την κεφαλαιοποίηση του χρέους για ποσό ίσο με το άθροισμα του κεφαλαίου και τους τυχόν τόκους που καλύπτονται από την εγγύηση. Η ημερομηνία πώλησης είναι ο χρόνος στον οποίο το χρέος, κατά τους όρους της συμφωνίας, γίνεται ληξιπρόθεσμο. Το δικαίωμα προαίρεσης μπορεί να ασκηθεί μέσα σε διάστημα δύο(2) μηνών από την ημερομηνία που η υποχρέωση που κεφαλαιοποιήθηκε θα γίνει ληξιπρόθεσμη και αν είναι ήδη ληξιπρόθεσμη κατά την κεφαλαιοποίηση μέσα σε δύο μήνες από την τελευταία. Υπάρχει η δυνατότητα πριν από την κεφαλαιοποίηση να γίνει μείωση του μετοχικού κεφαλαίου για την απόσβεση ζημιών ή το σχηματισμό αποθεματικού. Για το σχηματισμό του αποθεματικού δεν απαιτείται η χρηματιστηριακή τιμή να είναι ίδια ,κατώτερη ή να υπερβαίνει έως 10% την ονομαστική αξία της μετοχής (παρ.4α ν.2190/1920) .

γ)Τους όρους λειτουργίας των σχέσεων μεταξύ των πιστωτών ή σε περίπτωση κεφαλαιοποίησης, των μετόχων ή εταίρων. Για παράδειγμα η συμφωνία εξυγίανσης μπορεί να προβλέπει πως μια μερίδα πιστωτών δε θα ικανοποιηθεί αν δεν ικανοποιηθεί νωρίτερα κάποια άλλη ή σε περίπτωση κεφαλαιοποίησης η υποχρέωση των μετόχων της μειωρηφίας να πουλήσουν τις μετοχές τους με τους ίδιους όρους που γίνεται η πώληση των μετοχών της πλειοψηφίας.

δ)Τη μείωση των απαιτήσεων έναντι του οφειλέτη

ε)Την εκποίηση επί μέρους περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη

στ)Την ανάθεση της διαχείρισης της επιχείρησης του οφειλέτη σε τρίτο ,με βάση οποιαδήποτε έννομη σχέση όπως είναι η εκμίσθωση ή η σύμβαση διαχείρισης.

ζ)Τη μεταβίβαση του συνόλου της περιουσίας του οφειλέτη ή μέρους αυτής σε τρίτο ή σε εταιρία των πιστωτών .

Σε περίπτωση που σύμφωνα με τη συμφωνία ή με σύμβαση που καταρτίζεται σε εκτέλεση αυτής ,μεταβιβάζεται το σύνολο ή μέρος της επιχείρησης του οφειλέτη ,αυτός που αποκτά το ενεργητικό ή μέρος αυτού της επιχείρησης ενδεχομένως να αποκτά ,στο μέτρο που προβλέπεται στη συμφωνία και μέρος των υποχρεώσεων. Οι υπόλοιπες υποχρεώσεις κατά περίπτωση εξοφλούνται από το τίμημα της πώλησης της επιχείρησης ή του μέρους της, διαγράφονται ή

τιμή(τιμή εξάσκησης)και πληρώνει τη τιμή του δικαιώματος (option premium)χωρίς να έχει καμία άλλη υποχρέωση .<http://www.euretirio.com/2010/06/options-dikaiomata->

στην περίπτωση μεταβίβασης μέρους της επιχείρησης παραμένουν υποχρεώσεις του οφειλέτη ή κεφαλαιοποιούνται.

Είναι δυνατή η μεταβίβαση της επιχείρησης ή μέρους αυτής σε τρίτο έναντι χρηματικού ανταλλάγματος ή σε εταιρία που συστήνεται από τους πιστωτές. Στην περίπτωση αυτή η εταιρία των πιστωτών αποκτά το σύνολο ή μέρος της επιχείρησης του οφειλέτη, έναντι εξόφλησης των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη που έχουν εισφερθεί σ' αυτή.

η) Την αναστολή των ατομικών διώξεων των πιστωτών μετά την υπογραφή της συμφωνίας, για κάποιο διάστημα, το οποίο δε μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες για τους πιστωτές εκείνους που δεν την έχουν υπογράψει .

Η αναστολή αυτή είναι δυνητικό περιεχόμενο της συμφωνίας εξυγίανσης που σημαίνει ότι εφόσον υπάρχει, η ισχύς της είναι για ένα διάστημα έξι (6) μηνών δεσμευτική για τους μη συμβαλλόμενους πιστωτές, αν δεν υπάρχει οι πιστωτές συμβαλλόμενοι και μη μπορούν να ασκήσουν δικαίωμα άμεσης εκτέλεσης κατά του οφειλέτη, σχετικά με τις αναλαμβανόμενες με τη συμφωνία υποχρεώσεις.³²

Αξίζει μια παρατήρηση εδώ ως προς τα εξής:

Στη διαδικασία συνδιαλλαγής, όσον αφορά την άσκηση των ατομικών διώξεων, οι μη συμβαλλόμενοι πιστωτές δε δεσμεύονται από τη συμφωνία αλλά από το νόμο, με αποτέλεσμα η αναστολή των διώξεων να φτάνει μέχρι τα τέσσερα χρόνια, όσο διαρκούσε η συμφωνία. Στη διαδικασία εξυγίανσης δεσμεύονται από τη συμφωνία αλλά ο χρόνος αναστολής μειώθηκε σε μεγάλο βαθμό, στο διάστημα των έξι μηνών.

θ) Το διορισμό προσώπου το οποίο θα ελέγχει την εφαρμογή των όρων της συμφωνίας, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται από αυτήν και το οποίο θα αντικαταστήσει αν υπάρχει και τον ειδικό εντολοδόχο.

Η μη τήρηση της συμφωνίας εξυγίανσης από τον οφειλέτη λειτουργεί ως διαλυτική αίρεση ή είναι λόγος για τη καταγγελία της.

Η συμφωνία εξυγίανσης μπορεί να εξαρτάται και από άλλες αιρέσεις διαλυτικές ή αναβλητικές όπως τη τροποποίηση ή καταγγελία εκκρεμών αμοτεροβαρών συμβάσεων οι όροι των οποίων είναι δυσβάσταχτοι για την επιχείρηση του οφειλέτη. Στην περίπτωση αναβλητικής αίρεσης θα πρέπει να προβλέπεται το χρονικό διάστημα που θα πληρωθεί και που δε μπορεί να

³² Βλ. άρθρο 106 ε παρ.1 η ΠτΚ

υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την ημερομηνία επικύρωσης. Επίσης θα πρέπει να ρυθμίζονται προσωρινά οι υποχρεώσεις του οφειλέτη για την αποφυγή της παύσης πληρωμών όσο εκκρεμεί η αίρεση.

Για να ισχύσει η συμφωνία εξυγίανσης θα πρέπει να επικυρωθεί από το πτωχευτικό δικαστήριο εκτός αν κατά τη θέληση των συμβαλλομένων το σύνολο ή μέρος από τους όρους της, ισχύει μεταξύ τους και χωρίς την επικύρωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του κοινού δικαίου.

4.3.4. ΤΥΠΟΣ – ΝΟΜΙΚΗ ΦΥΣΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

Ο τύπος της συμφωνίας είναι έγγραφος αφού απαιτείται ιδιωτικό έγγραφο το οποίο υπογράφεται εκτός αν οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται με αυτήν απαιτούν τη σύνταξη δημοσίου εγγράφου. Σ' αυτήν την περίπτωση το συμβολαιογραφικό έγγραφο μπορεί να αναπληρωθεί με δηλώσεις ενώπιον του δικαστηρίου.³³

Η συμφωνία εξυγίανσης είναι μια τυπική, ενοχική σύμβαση. Βασικό της χαρακτηριστικό είναι η τακτοποίηση και η διευθέτηση διαφορετικών και αντικρουόμενων συμφερόντων , με αμοιβαίες υποχωρήσεις ,με υπεροχή στη σύμβαση του συμβιβασμού του άρθρου 871 Α.Κ.

4.4. ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

4.4.1. ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

Η συμφωνία εξυγίανσης πρέπει να υπογραφεί μέσα στο χρονικό διάστημα που ορίζεται στο άρθρο 101 όπως και η κατάθεση της αίτησης για την επικύρωσή της ,από το πτωχευτικό δικαστήριο. Αν το διάστημα που ορίζει ο νόμος περάσει χωρίς αποτέλεσμα ,αυτόματα η διαδικασία θεωρείται λήξασα .

Η αίτηση επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης από το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί να κατατεθεί από τον οφειλέτη, οποιονδήποτε πιστωτή ή το μεσολαβητή. Με την επικύρωση η συμφωνία αποκτά ισχύ για όλους τους πιστωτές συναινούντες και μη.

Συνοδεύεται από την υπογεγραμμένη συμφωνία καθώς και από την έκθεση του εμπειρογνώμονα ,στην οποία αναφέρεται κατά πόσο συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την επικύρωσή της. Σε περίπτωση που πραγματοποιήθηκε συνέλευση πιστωτών και υπήρξαν τροποποιήσεις της συμφωνίας η αίτηση

---

³³ Βλ. άρθρο 106 ε παρ.6 ΠτΚ

συνοδεύεται από συμπλήρωμα που αναφέρει τη γνώμη του εμπειρογνώμονα για τις αλλαγές αυτές.

Η κλήτευση των ενδιαφερόμενων, οφειλέτης και αν υπάρχουν ο μεσολαβητής και ο εκπρόσωπος των πιστωτών, μπορεί να γίνει με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο ,που μπορεί να αποδείξει την κλήτευση και με κοινοποίηση αντιγράφου της αίτησης που περιλαμβάνει την ημερομηνία της δικάσιμου.

Στη συζήτηση έχει τη δυνατότητα να παραστεί και να μιλήσει και εκπρόσωπος των εργαζομένων. Κάθε άλλο πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον μπορεί να παρέμβει χωρίς τήρηση προδικασίας .Μέσα σε δύο (2) μήνες από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης πρέπει να ορισθεί η δικάσιμος. Ο αρμόδιος δικαστής έχει τη δυνατότητα να διατάξει την κλήτευση ενός ή περισσότερων πιστωτών ,ορίζοντας ταυτόχρονα και την προθεσμία της κλήτευσης Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας άρθρο 748 παρ.3.

Στην περίπτωση που υπάρχουν χρέη του οφειλέτη προς το Δημόσιο ή προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης η κλήτευσή τους είναι υποχρεωτική.

4.4.2. ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

Η επικύρωση της συμφωνίας γίνεται από το πρωτεύον δικαστήριο όταν:

Υπάρχει η υπογραφή του οφειλέτη και είτε έχει ληφθεί νόμιμη απόφαση από τη συνέλευση των πιστωτών για την υπογραφή της από τα άτομα που έχουν εξουσιοδοτηθεί γι' αυτό είτε από την απαιτούμενη πλειοψηφία του συνόλου των πιστωτών.

Αν το δικαστήριο εξετάζοντας τα οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης και λαμβάνοντας υπόψη τις εκθέσεις των εμπειρογνομόνων κρίνει ότι η βιωσιμότητα της είναι εφικτή.

Δεν παραβλάπτεται η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών .

Δεν είναι η συμφωνία αποτέλεσμα δόλου ή άλλης αθέμιτης πράξης ή κακόπιστης συμπεριφοράς του οφειλέτη ,πιστωτή ή τρίτου ή παραβιάζει διατάξεις αναγκαστικού δικαίου.

Η συμφωνία αντιμετωπίζει τους πιστωτές που βρίσκονται στην ίδια θέση με βάση την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης.

Με τη συμφωνία εξυγίανσης θα πρέπει να αίρεται η παύση πληρωμών του οφειλέτη ,αν τυχόν υφίσταται .Σε περίπτωση που αυτό δε συμβαίνει, το δικαστήριο δεν επικυρώνει τη συμφωνία και αν εκκρεμεί αίτηση κήρυξης

πτώχευσης ,κηρύσσει την πτώχευση διαφορετικά κοινοποιεί την απόφαση απόρριψης στον εισαγγελέα πρωτοδικών για να κρίνει αυτός αν θα υποβάλλει αίτηση πτώχευσης.

Ο οφειλέτης έχει προσκομίσει όλα τα απαραίτητα για το δικαστήριο έγγραφα μέσα στην προκαθορισμένη ημερομηνία ή σε περίπτωση παροχής διευκρινίσεων ή τροποποίησης όρων συμφωνίας στην προβλεπόμενη από το δικαστήριο παράταση προθεσμίας.

4.4.3. ΜΗ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

Δεν επικυρώνεται η συμφωνία όταν :

Δεν υπάρχουν πιθανότητες διάσωσης της εταιρίας και μετά την υπογραφή της συμφωνίας εξυγίανσης.

Υπάρχει το ενδεχόμενο με την υπογραφή της, να παραβλάπτεται η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών.

Η συμφωνία να είναι αποτέλεσμα δόλου ή άλλης αθέμιτης πράξης ή κακόπιστης συμπεριφοράς του οφειλέτη, πιστωτή ή τρίτου ή παραβιάζει διατάξεις αναγκαστικού δικαίου ,ιδίως του δικαίου του ανταγωνισμού.

Αν η συμφωνία δεν αντιμετωπίζει με βάση την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης τους πιστωτές που βρίσκονται στην ίδια θέση. Αποκλίσεις επιτρέπονται μόνο για σπουδαίο επιχειρηματικό ή κοινωνικό λόγο ο οποίος παρουσιάζεται ειδικά στην αίθουσα του δικαστηρίου ή αν ο θιγόμενος πιστωτής συμφωνεί στην απόκλιση.

Μερικές περιπτώσεις που ανήκουν σ' αυτή την κατηγορία είναι η ευνοϊκή μεταχείριση πελατών που η μη ικανοποίησή των απαιτήσεων τους ,βλάπτει σοβαρά τη φήμη ή τη συνέχιση της λειτουργίας της επιχείρησης ,απαιτήσεις που η εξόφληση τους είναι αναγκαία για τη διατροφή του πιστωτή ή εργατικές απαιτήσεις.

Αν με την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης δεν αίρεται η παύση πληρωμών που τυχόν υφίσταται, το δικαστήριο δεν επικυρώνει τη συμφωνία και αν εκκρεμεί αίτηση πτώχευσης ,κηρύσσει την πτώχευση. Σε περίπτωση που δεν εκκρεμεί αίτηση πτώχευσης αλλά το δικαστήριο διαπιστώσει παύση πληρωμών ,η απόρριψη της συμφωνίας με φροντίδα της γραμματείας του δικαστηρίου κοινοποιείται στον εισαγγελέα πρωτοδικών για να κρίνει αυτός κατά πόσο θα υποβάλλει αίτηση πτώχευσης.

Το πτωχευτικό δικαστήριο έχει τη δυνατότητα στην περίπτωση που δε του έχουν προσκομιστεί όλα τα στοιχεία που αποδεικνύουν το βάσιμο της αίτησης ή που κρίνει ότι η συμφωνία δεν πρέπει να επικυρωθεί ,να ζητήσει να του παραδώσουν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ,την παροχή διευκρινίσεων ή τη τροποποίηση των όρων της συμφωνίας εξυγίανσης όχι σε διάστημα μεγαλύτερο από τις δέκα (10) ημέρες που ορίζει το δικαστήριο.

Η απόφαση που επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης ή απορρίπτει την αίτησή της δημοσιεύεται αμέσως σε περίληψη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ) και στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων(Τομέας Νομικών) με επιμέλεια του μεσολαβητή και αν δεν υπάρχει του οφειλέτη.

Τριτανακοπή κατά της απόφασης μπορεί να ασκηθεί αποκλειστικά μέσα σε τριάντα (30)ημέρες από τη δημοσίευσή της. Μπορεί να ασκηθεί από οποιοδήποτε πρόσωπο δε παρέστη στη συζήτηση για την επικύρωση της συμφωνίας λόγω μη νόμιμης κλήτευσής του.³⁴ Η συμφωνία εξυγίανσης μπορεί να ακυρωθεί ,μόνο στην περίπτωση που δεν είναι δυνατό να διατηρηθεί μετά τον επανυπολογισμό των ποσών, που δικαιούται το πρόσωπο που άσκησε την ανακοπή ή τριτανακοπή. Στην απόφαση που απορρίπτει την αίτηση μπορεί να ασκηθεί έφεση σύμφωνα με τις κοινές διατάξεις.

4.4.4. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗΣ

Η επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης δεσμεύει το σύνολο των πιστωτών ακόμα και αυτών που δε τη ψήφισαν ή δεν είναι συμβαλλόμενοι ρυθμίζοντας τις απαιτήσεις τους. Εξαιρούνται οι πιστωτές εκείνοι που οι απαιτήσεις τους δημιουργήθηκαν μετά το άνοιγμα της .

Η συμφωνία δεν έχει επίπτωση στις ασφάλειες τρίτων, προσωπικές ή εμπράγματα, συμπεριλαμβανομένων και των προσημειώσεων που έχουν παρασχεθεί από αυτούς για την εξασφάλιση της απαίτησης, με ειδικές διατάξεις ή με προβλέψεις που έχουν συμπεριληφθεί σ' αυτή. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση οφειλής εις ολόκληρον.³⁵

³⁴ Βλ. άρθρο 106ζ παρ.6 ΠτΚ

³⁵ Οφειλή εις ολόκληρον υπάρχει όταν σε περίπτωση περισσοτέρων οφειλετών της ίδιας παροχής καθένας απ' αυτούς έχει την υποχρέωση να την καταβάλλει ολόκληρη ,ο δανειστής όμως έχει την υποχρέωση να την απαιτήσει μόνο μια φορά.

Η απαγόρευση ή το κώλυμα για την έκδοση επιταγών που υπήρχε στον οφειλέτη αίρεται αυτοδίκαια. Επίσης εξαφανίζεται το αξιόποιο των αδικημάτων για την έκδοση ακάλυπτων επιταγών ,καθυστέρησης οφειλών στο Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία που έχουν γίνει πριν τη σύναψη της συμφωνίας.

Η απόφαση που επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης αποτελεί τίτλο εκτελεστό για τις αναλαμβανόμενες με αυτήν υποχρεώσεις καθώς από τη συμφωνία προκύπτει η ποσότητα και η ποιότητα της παροχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ ΧΩΡΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

5.1. ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Θα μπορούσε να ορισθεί :<<το σύνολο των ενεργειών ,στις οποίες προβαίνει ο οφειλέτης, που πληροί τις προϋποθέσεις για υπαγωγή του στη διαδικασία εξυγίανσης, προκειμένου να επιτύχει τη σύναψη συμφωνίας με τους πιστωτές του, χωρίς να ενεργοποιήσει το δικαστικό μηχανισμό ,με στόχο βέβαια ,την επίλυση των οικονομικών προβλημάτων του, κατά τρόπο που να αποφεύγεται η κήρυξη της πτώχευσης ,να εξυγιαίνεται η επιχείρηση και να εξυπηρετείται παράλληλα, η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών>>.³⁶

5.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στα πλαίσια της διαδικασίας αυτής, τις διαπραγματευτικές κινήσεις με τους πιστωτές αναλαμβάνει ο οφειλέτης ,με στόχο τη σύναψη συμφωνίας, για την εξυγίανση της επιχείρησής του.

Το περιεχόμενο της συμφωνίας διαμορφώνεται μετά το τέλος των συζητήσεων και μπορεί να περιλαμβάνει οποιαδήποτε ρύθμιση στο ενεργητικό και παθητικό του οφειλέτη.

Απαραίτητη προϋπόθεση για να επικυρωθεί η συμφωνία από το δικαστήριο είναι να έχουν συμφωνήσει πιστωτές που εκπροσωπούν το 60% του συνόλου των απαιτήσεων και στο οποίο περιλαμβάνεται το 40% των

³⁶ Σπ.Ψυχομάνη ,Πτωχευτικό Δίκαιο , δ' έκδοση ,2011,σελ.69επ.

απαιτήσεων που έχουν διασφαλιστεί είτε με ειδικό προνόμιο είτε με προσημείωση υποθήκης.

Στην περίπτωση αυτή, ο υπολογισμός του ποσοστού των συμβαλλόμενων πιστωτών γίνεται με βάση κατάσταση πιστωτών που συνοδεύει τη συμφωνία εξυγίανσης και αναφέρει ημερομηνία ,που δεν πρέπει να προηγείται της ημερομηνίας υποβολής της συμφωνίας στο δικαστήριο ,περισσότερο από τρεις (3) μήνες. Επίσης η συμφωνία θα πρέπει να συνοδεύεται υποχρεωτικά από επιχειρηματικό σχέδιο το οποίο έχει χρονική διάρκεια ίση με αυτής και το οποίο εγκρίνεται από τον οφειλέτη και τους πιστωτές.

Μαζί με την κατάθεση της αίτησης για επικύρωση της συμφωνίας , στην οποία περιγράφεται η οικονομική αδυναμία του οφειλέτη επισυνάπτονται και όλα τα έγγραφα που κατατίθενται σε περίπτωση αίτησης για το άνοιγμα της διαδικασίας, που είναι η έκθεση του εμπειρογνώμονα και αίτηση για κήρυξη σε πτώχευση αν η εταιρία έχει επέλθει σε παύση πληρωμών.

Από την ημερομηνία υποβολής της συμφωνίας στο δικαστήριο και μέχρι την απόφαση για την επικύρωση της ή όχι υπάρχει η δυνατότητα για τη λήψη προληπτικών μέτρων .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 . ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

6.1. ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

Η διαδικασία της ειδικής εκκαθάρισης αποσκοπεί στη διάσωση των επιχειρήσεων εκείνων, που δεν μπόρεσαν να ενταχθούν στην προπρωχεντική διαδικασία εξυγίανσης. Για να επιτευχθεί αυτό θα πρέπει σε σύντομο διάστημα με τη διενέργεια δημόσιου πλειστηριασμού, το ενεργητικό των οικονομικών αυτών μονάδων να πουληθεί σε ενδιαφερόμενους επενδυτές ,πριν αρχίσει η οικονομική απαξίωση τους. Πιο συγκεκριμένα :

Ειδική εκκαθάριση είναι η εξυγιαντική διαδικασία που με τη διενέργεια δημόσιου πλειστηριασμού αποσκοπεί στην πώληση ολόκληρου ή μέρους του ενεργητικού των οικονομικών εκείνων μονάδων, που πληρούν τις προϋποθέσεις που ο νόμος απαιτεί ώστε να αποτραπεί η πτώχευση τους και να ικανοποιηθούν καλύτερα οι πιστωτές τους από το τίμημα της πώλησής τους .

6.2. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

Οφειλέτες που πληρούν τις αντικειμενικές προϋποθέσεις του άρθρου 3 του ΠτΚ δηλ. αδυναμία ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών τους υποχρεώσεων και κατέχουν επιχείρηση που πληρούσε κατά τη τελευταία χρήση τουλάχιστον δύο από τα τρία αριθμητικά κριτήρια της παρ.6 του άρθρου 42 α του κ.ν.2190/1920³⁷ μπορούν να υπάγονται με απόφαση του δικαστηρίου στο καθεστώς της ειδικής εκκαθάρισης σε λειτουργία.

Η αίτηση υποβάλλεται από τον οφειλέτη ,πιστωτή που έχει έννομο συμφέρον καθώς και από τον εισαγγελέα πρωτοδικών ,εφόσον αυτό δικαιολογείται από λόγους δημοσίου συμφέροντος όπως ορίζει το άρθρο 5 του ΠτΚ. Για να γίνει δεκτή η αίτηση απαιτείται, πρώτον η ταυτόχρονη κατάθεση βεβαίωσης τράπεζας ή της Εταιρίας Παροχής Επενδυτών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ) με νόμιμη λειτουργία , για την ύπαρξη αξιόλογου επενδυτή ενδιαφερόμενου για την αγορά του ενεργητικού της επιχείρησης και δεύτερο δήλωση του προτεινόμενου ως εκκαθαριστή φυσικού ή νομικού προσώπου ότι αποδέχεται το έργο της εκκαθάρισης και έκθεσή του για το σχεδιασμό και την πορεία της . Στην έκθεση ακόμα πρέπει να αναφέρεται, πως θα λειτουργεί η επιχείρηση ενώ βρίσκεται σε καθεστώς εκκαθάρισης όπως επίσης και η πρόβλεψη ενός προϋπολογισμού για τα κονδύλια που θα χρειαστούν και η βεβαίωση του ότι τα απαιτούμενα κεφάλαια είναι διαθέσιμα. Με την κατάθεση της αίτησης το δικαστήριο μπορεί να πάρει προληπτικά μέτρα.

Αν κατά την υποβολή της αίτησης για υπαγωγή σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης εκκρεμεί απόφαση για τη διαδικασία εξυγίανσης ή αν υποβληθεί μετά , πριν τη συζήτηση της εξέτασης της υπαγωγής σε καθεστώς εκκαθάρισης , η συζήτηση αναστέλλεται.

Από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για υπαγωγή σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης και μέχρι την απόρριψη της ή την πάροδο της προθεσμίας ,εξέταση τυχόν αίτησης για πτώχευση διακόπτεται. Στην περίπτωση μεταβίβασης του ενεργητικού του οφειλέτη, εκκρεμείς αιτήσεις πτώχευσης απορρίπτονται.

---

³⁷ Σύνολο ισολογισμού 1.500.000 ευρώ Κύκλος εργασιών 3.000.000 ευρώ Μέσος όρος προσωπικού που απασχολήθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσης 50 άτομα .

Η αίτηση κοινοποιείται στην επιχείρηση και περίληψη αυτής στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ) και στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων(Τομέας Νομικών) ,δέκα (10) εργάσιμες ημέρες πριν χωρίς να συμπεριλαμβάνονται η ημέρα της επίδοσης και της δικάσιμου.

Κόριες παρεμβάσεις κατατίθενται υποχρεωτικά και με ποινή απαραδέκτου τρεις (3)ημέρες εργάσιμες ,το αργότερο, πριν τη δικάσιμο και συνεκδικάζονται όπως και πρόσθετες παρεμβάσεις μαζί με την αίτηση.

6.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

Το δικαστήριο κάνει δεκτή την αίτηση υπαγωγής σε ειδικό καθεστώς εκκαθάρισης ,αν προβλέπει πως με αυτόν τον τρόπο βελτιώνονται οι πιθανότητες διάσωσης της επιχείρησης και διατηρούνται θέσεις εργασίας χωρίς να παραβλάπτεται η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών. Μαζί με την αποδοχή διορίζει και τον προτεινόμενο εκκαθαριστή , εκτός αν υπάρχει κύρια παρέμβαση και διαφορετική πρόταση για τη θέση αυτή ,οπότε διορίζει τον καταλληλότερο κατά την κρίση του.

Η απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Δημοσιεύεται σε περίληψη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ) και στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων(Τομέας Νομικών).Τριτανακοπή μπορεί να ασκηθεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση .Με τη γνωστοποίηση της απόφασης η εξουσία των διοικητικών και διαχειριστικών οργάνων της επιχείρησης μεταβιβάζεται στο διοριζόμενο εκκαθαριστή. Η λειτουργία της εταιρίας σε καθεστώς εκκαθάρισης δεν είναι λόγος καταγγελίας εκκρεμών συμβάσεων ή ανάκλησης διοικητικών αδειών.

Ο εκκαθαριστής εγκαθίσταται με τη βοήθεια της Δημόσιας Αρχής στη διοίκηση της επιχείρησης, συντάσσει αμέσως απογραφή με τα περιουσιακά στοιχεία της και στη συνέχεια καταρτίζει με βάση την απογραφή Υπόμνημα Προσφοράς , στο οποίο περιλαμβάνεται και κάθε πληροφορία χρήσιμη για την εικόνα του ενεργητικού της επιχείρησης. Μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την εγκατάστασή του, δημοσιεύει με ολοσέλιδη καταχώρηση σε δύο καθημερινής πανελλήνιας κυκλοφορίας εφημερίδες , Γενικό Εμπορικό Μητρώο

(ΓΕΜΗ) και στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων(Τομέας Νομικών) και αναρτά ,αν υπάρχει ,στον ιστότοπο της επιχείρησης στο διαδίκτυο, Πρόσκληση Διενέργειας Δημόσιου Πλειοδοτικού Διαγωνισμού για την αγορά του συνόλου του ενεργητικού της υπό εκκαθάρισης επιχείρησης. Η ημερομηνία που ορίζεται για την υποβολή δεσμευτικών με εγγυητική επιστολή προσφορών , πρέπει να απέχει τουλάχιστον είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία της Πρόσκλησης ,με ανώτατο όριο υποβολής προσφορών τις σαράντα(40) εργάσιμες ημέρες από τη δημοσίευσή της. Η υποβολή των προσφορών ορίζεται στα γραφεία της επιχείρησης ή στο κατάστημα του πτωχευτικού δικαστηρίου κατά την κρίση του εκκαθαριστή , ο οποίος καθορίζει επίσης και τους λοιπούς όρους του σχετικού Πλειοδοτικού Διαγωνισμού . Ανάμεσα σ' αυτούς είναι η δέσμευση ότι με την υπογραφή της Σύμβασης Μεταβίβασης θα καταβληθεί το σαράντα τοις εκατό (40%)μετρητοίς του τιμήματος και το υπόλοιπο θα εξοφληθεί εντόκως ,με επιτόκιο της επιλογής του ενδιαφερόμενου σε ένα διάστημα που δε θα είναι μεγαλύτερο από πέντε (5) έτη.

Οι ενδιαφερόμενοι αφού υπογράψουν Συμφωνία Εχεμύθειας παραλαμβάνουν από τον εκκαθαριστή το Υπόμνημα Προσφοράς και αρχίζουν έλεγχο για τα προς πώληση στοιχεία της εταιρίας.

Όταν λήξει η διαδικασία υποβολής προσφορών, ο εκκαθαριστής τις αποσφραγίζει ,τις συγκρίνει και συντάσσει μια έκθεση στην οποία αναφέρει τη σειρά τους, την αποδοχή της πιο συμφέρουσας προσφοράς και την κατακύρωση του διαγωνισμού. Η έκθεση κοινοποιείται σε όσους κατέθεσαν προσφορές και υποβάλλεται στο πτωχευτικό δικαστήριο με σχετική αίτηση αποδοχής της. Το δικαστήριο αποδέχεται ή όχι την αίτηση .Είναι πιθανό να θέσει επιπλέον όρους όσον αφορά την εξασφάλιση πληρωμής του υπολοίπου .Κατόπιν τούτου ανακηρύσσει τον Αγοραστή ή τους Αγοραστές με απόφασή του που δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα.

Η απόφαση του δικαστηρίου δημοσιεύεται σε περίληψη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ) και στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων(Τομέας Νομικών). Τριτανακοπή μπορεί να ασκηθεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30)ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης. Σε περίπτωση αποδοχής της αίτησης το πτωχευτικό δικαστήριο ορίζει και εισηγητή δικαστή για τις ανάγκες

διανομής του πλειστηριάσματος. Με τη δημοσίευση της θετικής απόφασης ,ο εκκαθαριστής συντάσσει αμέσως σχέδιο Σύμβασης Μεταβίβασης του Ενεργητικού της Επιχείρησης ,το οποίο κοινοποιεί εγγράφως προς τον Αγοραστή ή τους Αγοραστές , με σχετική πρόσκληση του για υπογραφή μετά από πέντε (5)εργάσιμες ημέρες. Οι καλούμενοι υπογράφουν τη σύμβαση ,δεχόμενοι και τυχόν επιπλέον όρους του πτωχευτικού δικαστηρίου ή απαντούν αρνητικά μέσα στην προθεσμία των πέντε (5)εργάσιμων ημερών. Στην περίπτωση αυτή η ίδια διαδικασία θα ακολουθηθεί με το Δεύτερο Αγοραστή στη σειρά κ.ο.κ Ο Αγοραστής υποχρεούται να υπογράψει τη σύμβαση ,η οποία έχει θέση τελεσίδικης κατακύρωσης ,αν δεν υπάρχουν πρόσθετοι όροι με δικαστική απόφαση ,σύμφωνα με τους όρους του Υπομνήματος Προσφοράς και της προσφοράς του Αγοραστή.

Μετά την καταβολή του τιμήματος που έχει συμφωνηθεί, ο εκκαθαριστής συντάσσει αμέσως πράξη εξόφλησης ή πράξη πιστοποίησης εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του Αγοραστή την οποία επισυνάπτει στη Σύμβαση Μεταβίβασης και έχει ως άμεση έννομη συνέπεια ,στην περίπτωση μεταβίβασης ακινήτων ,μετά τη μεταγραφή της και το σχετικό αίτημα προς τον υποθηκοφύλακα ,την εξάλειψη και διαγραφή των υπέρ τρίτων βαρών, που έχουν εγγραφεί πριν από τη θέση της επιχείρησης στο καθεστώς της ειδικής εκκαθάρισης.

Η όλη διαδικασία μεταβίβασης του ενεργητικού διαρκεί δώδεκα (12)μήνες που αρχίζουν από την έναρξη των ενεργειών του εκκαθαριστή με τη σύνταξη της απογραφής και υπάρχει η δυνατότητα παράτασης έξι (6)επιπλέον μηνών από το πτωχευτικό δικαστήριο. Σε περίπτωση που γίνει υπέρβαση των παραπάνω χρονικών ορίων ,η εκκαθάριση παύει αυτοδικαίως και σε περίπτωση που εκκρεμεί αίτηση πτώχευσης προχωράει η εξέτασή της.

Ο εκκαθαριστής μέσα σε δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες ,από τη μεταβίβαση του ενεργητικού της επιχείρησης υποχρεούται σε Πρόσκληση Αναγγελίας Απαιτήσεων των πιστωτών .Οι πιστωτές αναφέρουν μέσα σε προθεσμία ενός(1)μηνός από τη δημοσιοποίηση της Πρόσκλησης τις απαιτήσεις τους. Στη συνέχεια ο εκκαθαριστής αφού αφαιρέσει από το τίμημα της εκκαθάρισης τα έξοδα της, στα οποία περιλαμβάνονται και οι δαπάνες λειτουργίας της επιχείρησης κατά την περίοδο αυτή ,αποδίδει τα ανάλογα ποσά προς τους δικαιούχους. Για το υπόλοιπο που απομένει συντάσσει Πίνακα Κατάταξης με τον οποίο γίνεται κατάταξη των πιστωτών και για το μέρος του

τιμήματος που έχει πιστωθεί. Αρμόδιο δικαστήριο για τυχόν ανακοπές κατά του Πίνακα είναι το πτωχευτικό δικαστήριο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 . ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ v.4013/2011 ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 234 ΤΟΥ v.4072/2012

7.1. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ άρθρο 14 ΤΟΥ v.4013/2011

Πολλές αιτήσεις για υπαγωγή στη διαδικασία συνδιαλλαγής και άλλες ,που το δικαστήριο είχε αποφασίσει το άνοιγμα της διαδικασίας χωρίς να προλάβει να ολοκληρωθεί ,με την αντικατάσταση της διαδικασίας συνδιαλλαγής από τη διαδικασία εξυγίανσης βρέθηκαν σε εκκρεμότητα. Για τις περιπτώσεις αυτές θεσπίστηκαν κάποιες διατάξεις με το άρθρο 14 του v.4013/2011 που είναι :

<<Συμφωνίες συνδιαλλαγής που έχουν ήδη συναφθεί σύμφωνα με τις διατάξεις που αντικαθίστανται με τον παρόντα νόμο δε θίγονται και διέπονται από τις διατάξεις του έκτου κεφαλαίου του Πτωχευτικού Κώδικα ,όπως ίσχυε πριν από τον παρόντα νόμο ,εκτός αν παρά τη συμφωνία συνδιαλλαγής συντρέχουν ως προς τον οφειλέτη οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 99 , όπως ισχύει μετά από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου και ο οφειλέτης ζητήσει την υπαγωγή του σε διαδικασία εξυγίανσης >>.

<<Σε περίπτωση διαδικασιών συνδιαλλαγής που έχουν ήδη ανοίξει και εκκρεμούν κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου, τα μέρη δύνανται κατά την επιλογή τους να συνάψουν είτε συμφωνία συνδιαλλαγής που επικυρώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που αντικαθίστανται με τον παρόντα νόμο και έχει τις έννομες συνέπειες που προβλέπονται με αυτές, είτε συμφωνία εξυγίανσης κατά τις διατάξεις που εισάγονται με τον παρόντα νόμο. Σε σχέση με εκκρεμούσες κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου διαδικασίες εξυγίανσης η προθεσμία του άρθρου 100 παράγραφος 1 του Πτωχευτικού Κώδικα δε λήγει πριν από την πάροδο εξήντα(60) ημερών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος.

<<Εκκρεμείς αιτήσεις για το άνοιγμα διαδικασίας συνδιαλλαγής κρίνονται και μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου υπό τις προϊσχύσασες διατάξεις, εκτός αν οι αιτούντες τις μετατρέψουν σε αιτήσεις για το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης>>.

<<Στις περιπτώσεις που το κεφάλαιο έκτο του Πτωχευτικού Κώδικα προβλέπει δημοσίευση στο Γ.Ε.ΜΗ. και στο Δελτίο του άρθρου 101 παρ.2, μέχρι την πλήρη έναρξη λειτουργίας του Γ.Ε.ΜΗ.,για τις εταιρίες που έχουν συσταθεί πριν την 4^η Απριλίου 2011,οι σχετικές δημοσιεύσεις θα γίνονται μόνο στο Δελτίο, εκτός αν ο οφειλέτης είναι ανώνυμη εταιρεία ή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, οπότε οι σχετικές δημοσιεύσεις θα γίνονται και στο Μ.Α.Ε. ή Μ.Ε.Π.Ε. αντίστοιχα>>.

7.2. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν.4013/2011 ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 234 ΤΟΥ Ν.4072/2012

Αν και η αντικατάσταση του έκτου κεφαλαίου του Πτωχευτικού Κώδικα που αφορούσε τη διαδικασία συνδιαλλαγής με το άρθρο 12 του ν.4013/2011 με τη διαδικασία εξυγίανσης ψηφίστηκε το Σεπτέμβριο του 2011 ,για τη διόρθωση προβλημάτων που είχαν προκύψει κατά την εφαρμογή του νόμου, τον Απρίλιο του 2012 με το άρθρο 234 του ν.4072/2012 ψηφίζονται κάποιες τροποποιήσεις που αφορούν τη διαδικασία εξυγίανσης.

Σύμφωνα με την έκθεση αξιολόγησης των συνεπειών του ν.4072/2012 :

<<Με το άρθρο 234 επιχειρούνται επιμέρους βελτιώσεις ,όπου κρίνεται ότι αυτό θα καταστήσει τη διαδικασία εξυγίανσης του Πτωχευτικού Κώδικα ταχύτερη και αποτελεσματικότερη ,πιο φιλική για τους πιστωτές και τους εργαζομένους και λιγότερο ευεπίφορη σε καταχρήσεις>>.

Οι σημαντικότερες αλλαγές εστιάζονται στα ακόλουθα σημεία :

Τίθεται καταρχήν χρονικός περιορισμός στο δικαίωμα του οφειλέτη να ζητήσει εκ' νέου το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης. Κάτι τέτοιο δεν επιτρέπεται αν δεν έχει παρέλθει μια πενταετία από την επικύρωση προηγούμενης συμφωνίας εξυγίανσης, εκτός αν πρόκειται για συμφωνία που επικυρώνεται κατά το άρθρο 106β, δηλαδή χωρίς να ακολουθηθεί η διαδικασία μέσω της αίτησης προς το πτωχευτικό δικαστήριο αλλά με απευθείας υποβολή της συμφωνίας προς επικύρωση μετά την κατάρτισή της από το απαιτούμενο ποσοστό πιστωτών.

Προβλέπεται πλέον το δικαίωμα των εργαζομένων να παρίστανται μέσω εκπρόσωπου τους κατά τη συζήτηση της αίτησης.

Μειώνεται το χρονικό διάστημα του οποίου πρέπει να επιτυγχάνεται η συμφωνία εξυγίανσης από τους τέσσερεις (4) στους δύο (2) μήνες από την έκδοση της απόφασης. Ανάλογα η δυνατότητα παράτασης μειώνεται από τους

τρεις (3)μήνες στον ένα. Αυτό σημαίνει πως το διάστημα που η επιχείρηση βρίσκεται σε διαδικασία εξυγίανσης μειώνεται από τους εφτά(7) μήνες που μπορούσε να φτάσει ,στους τρεις (3)μήνες. Έτσι ασκείται ένα είδος πίεσης στον οφειλέτη για γρήγορη επίτευξη συμφωνίας μεταξύ αυτού και των πιστωτών του.

Στο άρθρο 103 παρ.3 προστίθεται ένα νέο εδάφιο σύμφωνα με το οποίο<< το δικαστήριο μπορεί να διατάζει τη διατήρηση των αναγκαίων θέσεων εργασίας μέχρι την επικύρωση ή την απόρριψη του σχεδίου εξυγίανσης>>.

Η διάταξη του άρθρου 103 παρ.5 αντικαθίσταται και πλέον απαιτήσεις εργαζομένων για μισθούς δεν καταλαμβάνονται από τα προληπτικά μέτρα του άρθρου αυτού, εκτός αν το δικαστήριο επεκτείνει την αναστολή της παρ.1 του ίδιου άρθρου και στις απαιτήσεις αυτές για σπουδαίο λόγο και για ορισμένο χρόνο που προσδιορίζονται ειδικά στην απόφαση.

Τα προληπτικά μέτρα που διατάχθηκαν από το Πτωχευτικό δικαστήριο ή η προσωρινή διαταγή που έχει τυχόν χορηγηθεί ,παύουν να ισχύουν μετά την πάροδο των δύο (2)μηνών από το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης.

Η αναστολή των ατομικών διώξεων των πιστωτών που ενδεχομένως αποτελεί περιεχόμενο της συμφωνίας εξυγίανσης δε θα δεσμεύει τους μη συμβαλλόμενους πιστωτές για διάστημα μεγαλύτερο από τρεις μήνες, αντί έξι μήνες που ίσχυε ,από την επικύρωση της συμφωνίας.

Αντικείμενο της συμφωνίας εξυγίανσης μπορεί να αποτελέσει και η καταβολή συμπληρωματικών ποσών προς εξόφληση απαιτήσεων σε περίπτωση βελτίωσης της οικονομικής θέσης του οφειλέτη. Στην περίπτωση αυτή η συμφωνία θα πρέπει να ορίζει με ακρίβεια τις προϋποθέσεις καταβολής των ποσών αυτών.

Η παράγραφος 3 του άρθρου 106η τροποποιείται και πλέον ,<<προβλέπεται ότι η ποινική δίωξη των πλημμελημάτων της έκδοσης ακάλυπτων επιταγών και εκείνων που προβλέπονται στο άρθρο 25 του ν.1882/1990 , καθώς και της καθυστέρησης καταβολής οφειλών προς τα ασφαλιστικά ταμεία ,εφόσον οι πράξεις αυτές έχουν τελεσθεί πριν από την υποβολή της αίτησης του άρθρου 100 (άνοιγμα της διαδικασίας) ,αναστέλλεται>>. Κατά την προηγούμενη μορφή της η διάταξη έκανε λόγο περί εξάλειψης του αξιοποιήσιμου των αδικημάτων έκδοσης ακάλυπτης επιταγής και καθυστέρησης οφειλών προς το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία που έχουν τελεστεί πριν τη σύναψη της συμφωνίας

εξυγίανσης. Προστέθηκε δε, νέα παράγραφος 4 σύμφωνα με την οποία<< σε περίπτωση πλήρους και εμπρόθεσμης εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του οφειλέτη που απορρέουν από τη συμφωνία εξυγίανσης εξαλείφεται το αξιόποινο των παραπάνω πράξεων της παρ.3 του ίδιου άρθρου>>.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η αντικατάσταση του έκτου κεφαλαίου του ν.3588/2007 με το ν.4013/2011 έχει αναμορφωθεί με τέτοιο τρόπο ,ώστε να δίνει μια πραγματικά δεύτερη ευκαιρία στις επιχειρήσεις που βρίσκονται σε οικονομική αδυναμία. Εισάγεται με ουσιαστικό τρόπο η προ-πτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης και ενισχύεται η δυνατότητα διάσωσης της επιχείρησης ,πριν αυτή επέλθει σε πτώχευση.

Βασικά χαρακτηριστικά του νέου νόμου είναι :

Ο γρήγορος επανακαθορισμός των σχέσεων του οφειλέτη με τους πιστωτές με τη σύναψη συμφωνίας εξυγίανσης ώστε η ζημιά που θα προκύψει να περιοριστεί στο ελάχιστο .

Η δέσμευση από τη συμφωνία , του συνόλου των πιστωτών συναινούντων και μη.

Οφειλέτης και πιστωτές μπορούν να καταλήξουν σε συμφωνία χωρίς επίσημη διαδικασία διαπραγματεύσεων, με εμπιστευτικές διαδικασίες, ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία αβεβαιότητας ως προς το μέλλον της επιχείρησης.

Εφαρμογή αυτού συναντάμε στην εταιρία SATO η οποία κάνοντας χρήση του άρθρου 106β του ν.4013/2011 επικύρωσε τη συμφωνία της εταιρίας με την πλειοψηφία των πιστωτών της.

Στην περίπτωση των επίσημων συζητήσεων δίνονται δύο δυνατότητες ή συνάπτουν απευθείας συμφωνία οι πιστωτές ή συγκαλείται η συνέλευση των πιστωτών.

Η σύναψη της συμφωνίας δεν έρχεται σε αντίθεση με τα συμφέροντα των πιστωτών και αυτό γιατί μια εταιρία που είναι σε λειτουργία μπορεί να ικανοποιήσει τα συμφέροντά τους καλύτερα από μια εταιρία που πωλεί λόγω ανάγκης τα περιουσιακά της στοιχεία.

Για να μην υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η υπογραφή της συμφωνίας είναι συμφέρουσα για όλους τους δανειστές υπάρχουν κάποιες προϋποθέσεις .Μία από αυτές είναι ο πιστωτής να μην εισέρχεται σε χειρότερη θέση από αυτήν που

θα ερχόταν αν η εταιρία πτώχευε και άλλη μία βασική να τηρείται η αρχή της ισότητας ανάμεσα σε πιστωτές που είναι στην ίδια θέση όσον αφορά την ικανοποίηση των απαιτήσεων τους. Προϋποθέσεις που η τήρησή τους ελέγχεται σε όλα τα στάδια της διαδικασίας.

Μια κοινωνική παράμετρος σημαντική του νόμου αυτού είναι η αναστολή των ατομικών διώξεων του οφειλέτη ,που μπορεί να επεκτείνεται στους εγγυητές ή λοιπούς συνοφειλέτες αν υπάρχει σπουδαίος επιχειρηματικός ή κοινωνικός λόγος. Επίσης εξαφανίζεται το αξιόποιο της πράξης για την έκδοση ακάλυπτων επιταγών και αίρεται το κώλυμα για την έκδοση νέων.

Παρατηρούμε λοιπόν ότι οι τροποποιήσεις που σημειώθηκαν στο άρθρο 99 έγιναν ώστε πραγματικά να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις εκείνες που λόγω οικονομικών καταστάσεων που επικρατούν στη χώρα μας έχουν περιέλθει σε δεινή θέση. Μεγάλος αριθμός εταιριών έκαναν αίτηση το 2012 για να υπαχθούν στις διατάξεις του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα. Σύμφωνα με στοιχεία από σαράντα έξι (46)Πρωτοδικεία της χώρας, ο μεγαλύτερος αριθμός προέρχεται από την Αθήνα(175 εταιρίες), Πάτρα (58), Θεσσαλονίκη (48), Πειραιάς (31),Χαλκίδα (28) κ. ά

Οι εταιρίες που θα μπορέσουν να υπαχθούν στη νέα διαδικασία, έχουν τις προϋποθέσεις που χρειάζονται για να συνεχίσουν τη λειτουργία τους με την παράλληλη προσπάθεια τους να εξυγιανθούν. Αυτός πρέπει να είναι και ο σκοπός υπαγωγής στις ευνοϊκές αυτές διατάξεις και όχι μια προσωρινή λύση για αποφυγή των οφειλών τους χωρίς να κινδυνεύουν από τη λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης εις βάρος τους.

Η υπευθυνότητα με την οποία θα αντιμετωπιστεί η υπαγωγή στη διαδικασία και η εφαρμογή του σχεδίου εξυγίανσης είναι αυτά που θα κρίνουν και σε μεγάλο βαθμό την ανόρθωση και διάσωση της επιχείρησης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ν.3588/2007 Πτωχευτικός Κώδικας ΦΕΚ 153/Α΄/10-7-2007

**ν.4013/2011 Προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης και άλλες διατάξεις
ΦΕΚ 204/Α΄/15-9-2011**

ν.4072/2012 ΦΕΚ 86/Α΄/11-4-2012

Αιτιολογική Έκθεση ν.3588/2007

Ψυχομάνης Σπ. Πτωχευτικό Δίκαιο ,δ΄ Έκδοση ,2011

Ρόκας Α. Προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης επιχειρήσεων α΄ Έκδοση ,2011

**Β. Μιχελινάκης Λογιστικές εγγραφές και άρθρο 99 του Πτωχευτικού Κώδικα,
Επιχείριση ,Ιούνιος, 2013**

<http://www.mindev.gov.gr>

<http://www.taxlaw.gr>

<http://www.taxheaven.gr>

<http://vlawyers.gr>

<http://dspatras.gr>

<http://www.provataslaw.gr>

<http://www.scribdcom.doc.gr>

<http://www.ethemis.gr>

<http://www.ependysopedia.gr>

<http://www.euretirio.com.2010/06/options>